

**Bokmåls-
ordboka**

UIO I SPRÅKTVIST:

**Seigmann®
eller
seigmann?**

Nyhet side 9

Helbom for
førsteåret på
sykepleie:

**Halvparten
strøk**

Nyhet side 6 og 7

**Fra lesehest
til danseløve**

Hett med studentidrett

Reportasje side 11 til 13

UNIVERSITAS

Norges største studentavis | årgang 68, utgave 7 | www.universitas.no | onsdag 26. februar 2014

FAGLÆRTE 25-ÅRINGER TJENER MER:

Danker ut akademikerne

– Jeg kjeder meg aldri på jobb, og jeg får veldig god lønn, sier elektromontør Andreas Svoor.

Nyhet side 4 og 5

SØK BARNEHAGEPLASS

Gode opplevelser gjennom lek, læring og omsorg.
Søk på www.sio.no.

 BARNEHAGE

redaktør: **Anne Fougner Helseth**
annefhel@universitas.no 922 13 188

redaksjonsleder: **Are W. Sandvik**
arews@universitas.no 415 22 929

fotosjef: **Hans Dalane-Hval**

desksjef: **Håkon Sukuvara**

nettredaktør: **Thorbjørn Kringlebotn**

magasinredaktør: **Solveig N. Langvad**

MENINGER

Ingen friskmelding i sikte

Rapporter om dårlige eksamensresultater på sykepleierstudiet ved HiOA er nærmest for en pliktøvelse å regne i denne avisa. Vanligvis er det medikamentregning som er skrekkenet. Her må du ha alt riktig for å bestå, og hvert år viser det seg vanskelig for rundt halve kullet. I år derimot, bestod 2 av 3 – en fin forbedring etter at instituttet har tatt grep. Desto triste er det da at den sørgelige strykstatistikken har smitta over til et annet, minst like grunnleggende og mye mer omfattende fag – der man ikke har de samme strenge kravene å skylde på. Sist semester var det «Mennesket og grunnleggende fysiologiske behov» som ble for vanskelig for 324 førsteårsstudenter. Nå skal faget legges opp annerledes. Alle studentene skal ha en praksisperiode før de går opp til eksamen, «slik at de får se hva som ligger i det i virkeligheten». Mon det. I fjor meldte Universitas at praksisen på sykepleiestudiet er noe helt annet enn det som møter sykepleierne i arbeidslivet.

– Jeg tror mange stryker fordi det kun kreves studiekompetanse for å komme inn, sier en andreårsstudent i saken om årets store strykfag. De av årets førsteårsstudenter som kom rett inn på sykepleie på HiOA fra videregående uten noen tilleggspoeng, trengte knappe 3 i snitt. Dette er en åpenbar grunn til at det er vanskelig å treffe med et stadig mer akademisert studium. Men det nytter ikke å laste studentene for fagets problemer. For i likhet med en annen tiltrengt yrkesgruppe med uforholdsmessig lav status, lærerne, er det én hovedfaktor som til syvende og sist er avgjørende for søkinga til sykepleie: hvilket arbeidsliv som venter. Og for sykepleierne er ikke det et spesielt trivelig syn. Ja, de kan i likhet med lærerne vente seg en givende jobb. Men de kan også grue seg til ekstremt ukurante arbeidstider, underbemanning, skviste kommunebudsjetter, belastningsskader og laber lønn. Misæren toppet seg i sommer, da blant andre daværende helseminister Jonas Gahr Støre sa at sykepleierne må forberede seg på å arbeide mer enn hver tredje helg. Senest denne måneden meldte forskning.no at sykepleierne mister søvn av skiftarbeid. En SSB-undersøkelse fra 2009 viser at sykepleiere er den yrkesgruppen som er minst fornøyd med lønn og arbeidstid. Norsk Sykepleierforbund mener at de rundt 3400 sykepleierne som utdannes årlig, knapt dekker avgangen fra yrket.

Regjeringspartiet Høyre ynder – i likhet med mange andre – å kalle seg selv et kunnskapsparti. Å være det bør innebære å belønne den kunnskapen og de varme hendene som landet trenger, der det teller: i arbeidslivet. Høyere lønn, bedre arbeidstidsordninger og mindre sprenge helsebudsjetter vil være en god start.

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk, og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Monica Reigstad**
monica.reigstad@universitas.no 22 85 33 36

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadr.: **Moltke Moes vei 33**

Postadr.: **Boks 89 Blindern, 0314 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Web: **www.universitas.no**

Liten studentstemme kan velte stort lass.

Skru på stemmen, din gjøk

Kommentar

Christoffer Gundersen,
reportasjeredaktør i Universitas

Forrige uke var Norge i en fortvilt tilstand. OL-helga hadde vært langt under pari. Vi hadde tapt begge stafettene i langrenn til svenskene. Selv ikke et «stang-inn-gull» av Kjetil Jansrud i Super G la en demper på skuffelsen. Debattene om smørebom og feiltrening var det som opptok landet. Like mye furor ble det da Oslo-ordfører Fabian Stang ville nekte sine statsansatte medarbeidere å se på OL i arbeidstida. Det sjokkerende faktum at TV2 har reklame i OL-sendingene sine har også vakt harme. Aller helst vil vi ha det på NRK, uten å betale lisens.

Så kom gulltirsdagen. Vi fikk vår revansj, både i kombinert og skiskyting. En kollektiv eufori la seg over landet vårt fordi ting endelig «løsnet». Samtidig var det den blodigste tirsdagen på lang tid i

Kiev, da opprøret fra november i fjor blusset opp igjen. Gullgleden vi kjente på i SiO-kantina, stod ikke i stil med blodbadet de ukrainske studentene stod overfor.

Morgenen etter seiersruset vakte den frysende gutten på busstoppet oppsikt i Norge. Aftenpostens sak spredde seg som ild i tørt gress, og i kantine snakkete studenter om å sende ned jakker til Syria. Imens meldte flere ukrainske medisinstudenter seg til å arbeide frivillig som sanitærpersonell midt på Maidan-plassen. Så ble det lunsjtider i Norge, og vi hadde nye gullmuligheter.

«Nettopp mens vi dyrker vår nasjonalfølelse, bør ukrainernes identitetskamp engasjere oss»

I dagene som fulgte, skulle mer enn 60 demonstranter og 13 politifolk miste livet i Ukraina. Politiet ble observert med automatvåpen og ba kvinner og barn om å forlate sentrum fordi en «antiterroroperasjon» skulle begynne. Men

opprøret som ble startet av studenter før jul, ville ikke stoppe – den første generasjonen etter sovjettiden står på sitt om å forenes med Europa. I hvert fall i den vestlige delen av landet.

Da Universitas i januar møtte Sophia Borysko, internasjonalt ansvarlig i Studentenes koordineringsråd i Kiev, fortalte hun at landets

Øyeblikket

av **Adrian Nielsen**

Varmer opp: To spillere fra Blindern Rugbyklubb løper i hverandre under forrige ukes trening på Friggfeltet.

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

regjering hadde stjålet deres rettigheter til å uttrykke sine meninger. De ukrainske studentene er undertrykte, men de har likevel ikke mistet sin evne til å mobilisere.

Jeg satt selv både tirsdag og onsdag i lykkerus over gullene, midt under forelesning, og jeg var forbannet over TV2s pussige reklamedisponering. Da var det vanskelig å engasjere seg i at et titalls opprørere var blitt drept i Kiev. Åpenbart syntes flere det.

Et kjøpt søk i Retriever viser at det ukrainske blodbadet ikke har engasjert norske studenter til å debattere i media, i motsetning til gullhysteriet. Vi lar oss provosere av våre

«sviktende skismørere» og engasjerer oss i den dårlige behandlingen av homofile i Sotsji. Men det er vanskeligere å bry seg om et utenriks blodbad.

Viktor Janukovitsj er nå avsatt som president, og det skal lyses ut nyvalg i Ukraina. Opprørerne har klart å presse frem sin vilje om forandring – med studenter i spissen. Samtidig har de vist at Vladimir Putin ikke har jerngrepet han har påstått å ha over både Ukraina og Syria.

Selv om studentene langt fra var eneste aktør på Maidan-plassen, viser utviklingen i Ukraina med all tydelighet at studenter faktisk har en stemme, selv når de bruker den

på større ting enn smørebom og reklamene på TV2. Selvsagt skal vi se på OL, men det går an å ha to tanker i hodet samtidig. Nettopp mens vi dyrker vår nasjonalfølelse, bør ukrainernes identitetskamp engasjere oss.

«Ingen over 40 år kommer med nye ideer», sa sentralbanksjef Øystein Olsen til oss i forrige uke. Han mente nok spesifikt innovasjon og nyskapning, men sitatet sier også noe om vår påvirkningsmulighet.

Det er en oppfordring til at stemmen vår betyr noe, og at vi må frem med pennen.

c.s.gundersen@universitas.no

Bakpå nyhetene

« – Hva har du tenkt å bruke utdannelsen din til?
– Jeg studerer økonomi og administrasjon, og kommer sannsynligvis til å ende opp med å jobbe med regnskap i en bedrift...
– Er det dette du ville ha jobbet med dersom du kunne velge fritt?
– Det er en bra utdanning, men hvis jeg kunne fulgt drømmen, så ville jeg vel kanskje blitt profesjonell golfspiller. Men hvis jeg gjør en skikkelig karriere, så kan jeg kanskje ha møter med forretningskontaktene på golfbanen etter hvert, akkurat som i amerikanske filmer.

Amerikansk film, drømmeskaperen.
Fra saken «Jeg ville ha avskaffet monarkiet» i Telemarksavisa, 25.02.

« Studenter står i kø for å sikre seg de beste sommerjobbene. Celine Arild (24) er blant dem som allerede er på vei opp karrièrestigen. De kalles strukturerde sommerjobber, eller praktikantjobber. De er rettet inn mot lovende ungdommer. De henger høyt og krever at du melder deg på i konkurransen allerede tidlig på høsten året før.

Jøss! Aftenposten gir deg de nyeste trendene.
Fra saken «Sommerjobber gir karriere» i Aftenposten 23.02

Følg oss

På papir hver onsdag, på nett hele tiden.

www.universitas.no

facebook.com/UniversitasOslo

twitter: @universitas

For oppdaterte studentnyheter.

Meninger

Universitas gir deg meninger fra verdens studentaviser

Bergen

STUDVEST

– Nekt vitnemål til studenter som har dårligere enn C i snitt, sa professor i informatikk ved Høgskolen i Molde til Dagens Næringsliv i januar. Det er et friskt innspill i debatten, dog i overkant strengt. Men kravene til studentene må opp for at utdanningskvaliteten skal bli høyere. Koste hva det koste vil.

Yale

Yale News

This month, CVS announced that it would stop selling tobacco products by October. CVS is making a big bet that its customers will place more trust in a wellness company that does not also promote and profit from tobacco and ill Health... It estimates that the tobacco ban will cost the company \$2 billion per year in lost profits across its 7600 stores. Yet over the last 30 years, as sales of tobacco products have declined, medical expenditures have risen. CVS may be effectively positioning itself to capture more of this bigger medical care market in the long run.

Trondheim

Under Dusken

Selv sitter jeg ikke med fasiten på hva som feiler det norske kunnskapssamfunnet, men det er en debatt verdt å fortsette. At Jan Arild Snoen tør å provosere er i så måte positivt. Å konkludere med økte studieavgifter som mirakelkur på mastersyken hører imidlertid ikke hjemme noen plass.

Los Angeles

DAILY BRUIN

Shortly before leaving for the Winter Olympics in Sochi, Russia, University of California President Janet Napolitano told California radio station KQED that she would bring the University's values of «openness and tolerance» with her to the Russian coast... Sochi demonstrated the difficulties that arise when an individual is asked to juggle multiple public roles. Napolitano did so skillfully, and as a representative that both the United States and the UC can be proud of.

Tips oss

tips@universitas.no

nyhetsredaktør: **Geir Molnes**
geirmoln@universitas.no 993 35 518

NYHET

Venezuelansk student drept under protester

SKUTT: En kvinnelig student døde etter å ha blitt skutt i hodet under en demonstrasjon i byen Valencia i Venezuela tirsdag.

Tidligere har tre personer mistet livet under demonstrasjoner i hovedstaden Caracas, mens en fjerde person døde etter å ha blitt overkjørt av en bil under en demonstrasjon i kystbyen Carupano, melder NTB.

Titusener har deltatt i demonstrasjonene mot den sosialistiske regjeringen til president Nicolás Maduro. Demonstrantene anklager presidenten for vanstyre og korrupsjon.

Oslo International Bible College: Ble startet av medlemmer fra pinsemenigheten Regnbuen. Nå mister skolen godkjenningen fra NOKUT.

Kroken på døra for bibelskole

MISTER GODKJENNING: NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen) trakk torsdag med umiddelbar virkning tilbake godkjenningen av fagskoleutdanning ved Oslo International Bible College (OIBC), etter lengre tids revideringsarbeid utført av en komite NOKUT nedsatte i fjor, melder avisen Dagen.

– Det har ikke skjedd før at all utdanningen ved en skole er blitt underkjent på denne måten. Det er en helt ny situasjon for oss. Studentene har betalt for en utdanning de nå ikke får, og som de i grunnen ikke har fått i det hele tatt. OIBC må nå prøve å finne en skole som kan gi studentene dette, sier kommunikasjonssjef Gard Realf Sandaker-Nielsen i NOKUT.

Student dømt for twitter-terror

TERRORDØMT: Den 21 år gamle spanske studenten Alba González Camacho er dømt til ett års fengsel for å ha oppfordret til terrorisme via sosiale medier, skriver VG.

«Jeg lover å la meg tatovere med ansiktet på den som skyter Rajoy i nakken», skrev Camacho på Twitter ifølge New York Times.

Mariano Rajoy er statsminister i Spania. I en annen tweet skal studenten ha sammenlignet Spanias justisminister Alberto Ruiz med nazister.

Sosialarbeiderstudenten Camacho hadde ikke noe kriminelt rulleblad da rettsaken startet. Hun ble dømt til ett års fengsel, men etter en avtale med påtalemyndighetene slipper hun å sone.

UNIVERSITAS FOR 25 ÅR SIDEN

Universitas nr. 4, 1989

UNIVERSITAS FOR 50 ÅR SIDEN

«Enten man bygger universiteter for å skaffe samfunnet kvalifisert arbeidskraft, eller man taler om det enkelte menneskes rett til å tilfredsstille sin kunnskapstørst, må dagens universitetssituasjon inspirere til en av de kraftigste og mest vedvarende protester.

Universitas nr. 2, 1964

Erfaring sl

Hvis du vil tjene penger før du blir gammel, bør du velge bort akademica. En arbeidende 25-åring med grunnskole tjener mer enn en med ferdig mastergrad.

Lønn

tekst Magnus Newth og Jenny Tenmann

foto Ena Kreso

Andreas Svoor er en av de unge lønnsvinnerne. Som elektromontør har han valgt arbeidsikkerhet og god startlønn, og har aldri angret på det.

– Jeg trives veldig bra. Jeg kjeder meg aldri på jobb, og jeg får veldig god lønn, sier Svoor.

Han slipper Universitas inn bak en skjult rød dør på Oslo S. Etter å ha tilbaketrukket bratte trapper og trange ganger viser han stolt fram arbeidsplassen sin. Her i undergrunnen av Oslo S monterer han sikringsskap og lys mens togene dundrer over.

Med et fagbrev tjener han langt bedre enn gjennomsnittet på hans alder, viser en fersk undersøkelse. Sammen med dem som har tatt mellomutdanning fra for eksempel teknisk fagskole, topper de med yrkesfag statistikken.

Utdanning dårlig ut

Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU) står bak den omfattende rapporten. 10 000 ungdommer har blitt fulgt fra videregående og ut i arbeid og studier. I rapporten sammenlignes lønnsnivået blant fulltidsarbeidende 25-åring med ulike utdanningsbakgrunn.

På kort sikt er høyere utdanning et stort tapsprosjekt, viser NIFUs undersøkelse. Ansiennitet og arbeidserfaring har langt større innvirkning på lønnsnivå enn en akademisk grad, og rapporten konkluderer med at fagbrev er den sikreste veien til arbeid og god lønn i ung alder.

– Vi fant at de nyutdannede akademikerne har et relativt beskjedent lønnsnivå, sier Eifred Markussen, rapportens forfatter.

Verdifull ansiennitet

– Hovedforklaringen på dette er at fagarbeiderne har hatt noen

år på å jobbe og bygge ansiennitet, sier Markussen.

«De fleste elektrikerne jeg kjenner, hadde en startlønn på over 400 000 kroner»

Andreas Svoor, elektriker

En 25-åring som tok yrkesbrev på normert tid, har kunnet jobbe i fem år, i motsetning til en nyutdannet akademiker.

– De har da kunnet hatt årlige lønnsøkninger i motsetning til de som nettopp er ferdige med en bachelor eller master, sier Markussen. Han understreker at det er litt tidlig å gjøre en grundig analyse av forholdet mellom jobb og utdanning, og tror bildet vil endre seg når gruppen skal undersøkes igjen.

Svoor sier han ikke tenkte mye på lønn da han valgte yrke.

– Jeg vurderte å ta allmenn og bli elektroingeniør, men ble fortalt at erfaring gir bedre kompetanse, sier Svoor.

Tror på utjevning

Rapportforfatter Markussen tror inntektsnivået vil ha jevnet seg ut når de undersøker den

år utdanning

– Ikke bare tenk på penger

ARKIVFOTO: HELLE GANNESTAD

Hallgeir Kvadsheim, siviløkonom

Siviløkonom Hallgeir Kvadsheim, kjent fra Luksusfellen, er ikke overrasket over NIFUs undersøkelse.

– Det er ikke rart at de som har fagbrev og går rett ut i arbeid tjener best. De er godt i gang med karrieren og har jobbet noen år, kontra de som er nyutdannede, sier han.

Pensjonsreformen har gjort at alle år som yrkesaktiv bidrar til pensjon. Tidligere avgjorde de tjue årene man tjente mest. Det betyr at man nå får mer pensjon jo tidligere man kommer i arbeid.

– Sånn sett blir det ulønnsomt å studere lengre enn nødvendig, sier Kvadsheim, men understreker at det bare er statistikk.

De som studerer og havner i det offentlige, vil nå et lønnstak raskt, og vil tjene mindre på studieårene sine enn noen med lang utdanning som blir lege eller jurist.

– Men det er kanskje bedre å bli lektor og undervise om det er det du vil, heller enn å kynisk tenke penger, sier Kvadsheim.

– Selv tror jeg at folk er mest tjente med å studere det de har lyst til. På mange måter kan det nok bli lettere å avansere og tjene en grei lønn om man gjør noe man liker, sier han.

universitas@universitas.no

Så mye tjener 25-åringene

Gjelder personer som arbeidet 37,5 timer tredje uken i november 2011

Kilde: Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU).

Lønnsvinner: Elektrikeren Andreas Svoor tror lav status gjør yrkesfag mindre attraktive.

samme gruppen som 30-åringene.

En undersøkelse gjort av Statistisk Sentralbyrå i 2010 viser at høyere utdanning gir liten gevinst på inntekt over et helt liv.

– Om lønnsnivået over et livsløp er ganske likt mellom høyere utdanning og yrkesutdanning, kan man si at valg av utdanning er et preferansespørsmål, og ikke et økonomisk spørsmål?

– Ja, det kan man godt si. For mange vil det være det, sier Markusen.

Ettertraktet yrkeserfaring

Norge vil trenge mange flere med fagbrev i fremtiden, en sak Kristin Halvorsen frontet da hun var kunnskapsminister.

– Grunnen til at ikke flere vel-

ger yrkesfag er kanskje at mange ser på det som et lavstatusyrke, sier Svoor.

Selv ble han frarådet yrkesfag av rådgiveren på ungdomsskolen. Han tror god lønn kan hjelpe på rekrutteringen.

– De fleste elektrikerne jeg kjenner, hadde en startlønn på over 400 000 kroner, sier Svoor, som gikk rett i fast jobb etter lære.

Elektrikeren håper at yrkesfag får flere søkere, og anbefaler det på det sterkeste.

– Det er rett og slett jævlige gøyer, sier han mens han ser fornøyd på havet av ledninger rundt seg.

universitas@universitas.no

Advarer mot overutdanning

Redaktør i Manifest Tidsskrift, Mimir Kristjansson, er positivt

det senere, sier han.

– Vi kommer til å få store behov for fagutdannende i fremtiden. Nå er frafallet for stort og rekrutteringen for dårlig. Lønn er viktig, men jeg tror ikke det bare er her skoen trykker, sier Kristjansson.

ARKIVFOTO: SEBASTIAN DAHL

Mimir Kristjansson, redaktør i Manifest Tidsskrift

– Det er riktig og rettferdig å belønne de som tar viktige jobber. De fleste med høyere utdanning tjansson tror det er attraktivt å vil uansett komme godt ut av kunne gå inn i fast jobb med god

lønn med fagbrev som 19-åring, men tror to år med teoriutdanning er en flaskehals.

– Vi må finne en annen modell for utdanningen. Den vi har nå, fungerer ikke godt nok, sier Kristjansson.

For å gjøre det mer attraktivt å velge noe annet enn høyere utdanning tror Kristjansson at arbeidsforholdene må bedres.

– Særlig i bygg har man ganske utrygge arbeidsforhold. Vi trenger strengere regulering i alle bransjer for å unngå useriøse firmaer og dumping, sier han.

universitas@universitas.no

Feil tidspunkt: Førsteårsstudent på sykepleierlinjen ved Høgskolen i Oslo og Akershus, Benedicte Edel Fearnley-Landmark, tror ikke det var lurt av Høgskolen å legge eksamen til 2. og 3. januar.

Over halvparten strøk på eksamen

Andelen sykepleierstudenter som stryker på et innføringsemne ved Høgskolen i Oslo og Akershus, er mer enn doblet på ett år. – Det ser ikke bra ut for oss at strykprosenten er såpass høy, sier instituttleder Dag Karterud.

Eksamensstryk

tekst Christoffer Gundersen og Ingri Gudmundsen Bergo

foto Ena Kreso

Faget *Mennesket og grunnleggende fysiologiske behov* er det første

emnet som sykepleierstudentene ved Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) møter. Hele 54,2 prosent av førsteårsstudentene strøk i emnet i forrige semester – mer enn dobbelt så mange som i 2012, da 24,6 prosent strøk.

– Emnet er det første studen-

tene har, og er helt grunnleggende rundt hele sykepleieryrket. Temaene er ting de skal innom senere i studieløpet, sier Dag Karterud, instituttleder ved Fakultet for helsefag ved HiOA.

Totalt strøk 324 studenter i det grunnleggende faget, mens bare

5 fikk toppkarakteren A. Det er mindre enn én prosent av de 601 studentene som tok eksamen. På pensumlisten står blant annet sårpleie og bruk av hjertestarter.

Dårlig tidspunkt

I bygget til sykepleierstudentene

har de egne øvelsesrom, som er prikk like vanlige sykehusrom. Her øver sykepleierstudent Benedicte Fearnley-Landmark seg på sprøytstikk og blodtrykk. Hun er nestleder i Studentenes fakultetsråd ved Helsefag ved HiOA. Fearnley-Landmark er selv førsteårsstudent og var en av dem som tok emnet hvor halvparten strøk, men hun var syk på eksamensdagen og ble dermed ikke en del av statistikken. Hun har imidlertid sine tanker om hvorfor den ble som den ble.

– Man hadde en samlet ek-

var det halve.

– Faget har blitt kjørt etter det samme opplegget, så det må være tilfeldig at over dobbelt så mange strøk i 2013, sier instituttleder Karterud ved HiOA.

– De har hatt de samme foreleserne og seminarlederne. Vi har kort og godt ingen god forklaring på det store skillet mellom de to årene, sier Karterud, som ikke tror tidspunktet for eksamen er årsaken til den høye strykprosent.

– Å legge eksamen etter jul trodde vi skulle være positivt, siden folk da fikk lese i jula, sier han.

Karterud peker på at emnet er krevende og pensumet stort, og at mange studenter kommer rett fra videregående, noe som kan ha påvirket resultatet. Etter at halvparten nå strøk, har ledelsen ved instituttet valgt å legge om emnet.

– Til høsten skal vi splitte emnet opp i to eksamener, siden det er 15 studiepoeng stort. Videre ønsker vi at studentene skal ha en praksisperiode før de går opp til eksamen, slik at de får se hva som ligger i det i virkeligheten, sier Karterud.

Ønsker endringer velkommen

Stian Aasoldsen er leder for Norsk Sykepleierforbund Student. Han mener den høye strykprosenten er en «kjempetfordring» for HiOA.

– Dette kan bety to ting: At Høgskolen legger et høyt nivå på sine eksamener, eller at det er et misforhold mellom forventningene ledelsen uttrykker, og de studentene opplever, sier.

Siden strykprosenten er så høy, heller Aasoldsen mot at det siste er mest sannsynlig.

– Derfor bør HiOA gjøre noe med undervisningen sin. Ved en lavere strykprosent kunne det betydd dårligere forberedelser på studentene, men når halvparten stryker betyr det at noen ikke har kommunisert ordentlig for studentene hva de skulle kunne på eksamen, sier han.

– Ser ikke bra ut

Høsten 2013 var den totale strykprosenten på HiOA 19,2 prosent. Til sammenligning hadde de private aktørene Diakonhjemmet Høgskole og Lovisenberg diakonale høgskole en strykprosent på henholdsvis 11,4 og 10,7 prosent. Instituttleder Karterud er enig i at de må få ned antallet som stryker.

samen for anatomi, fysiologi og sykepleie, noe som gjør emnet veldig omfattende. Faget var tidligere delt opp i flere emner. I tillegg var vår eksamen lagt rett etter jul, den 2. og 3. januar, sier Fearnley-Landmark.

Kullet før henne hadde eksamen i desember, noe hun tror kan

«Vi er nødt til å få flere til å stå og er lei oss over at så mange stryker»

Dag Karterud, instituttleder ved Fakultet for helsefag ved Høgskolen i Oslo og Akershus.

ha hatt stor innvirkning på resultatet. I tillegg hadde halvparten av studentene hatt praksis i tiden før eksamen.

– To av klassene hadde praksis før eksamen, mens de andre to har den nå etter jul. De som hadde praksisen før jul, fikk mye mindre tid til å lese, sier hun.

Ingen god forklaring

Bortsett fra datoforskyvingen er det ikke gjort noen endringer med emnet eller omfanget av det siden 2012, da strykandelen altså

– Det ser ikke bra ut for oss at strykprosenten er såpass høy, både på denne eksamenen, og generelt. Vi ønsker å representere kvalitet, og derfor trenger vi å få gode resultater. Samtidig ville det ikke vært en fordel at alle stod, for å snu problemstillingen, sier han.

Han understreker imidlertid at det ikke er et kvalitetsstempel når så mange stryker.

– Vi er nødt til å få flere til å stå og er lei oss over at så mange stryker, sier Karterud.

universitas@universitas.no

Fire på sykepleien

1. Har du strøket på eksamen, og hvorfor?

2. Synes du fagene er for vanskelige?

Henriette Wold Hjelleset

Andreåret på sykepleierstudiet, Høgskolen i Oslo og Akershus

1. Ja, jeg strøk i faget Mennesket og grunnleggende fysiologiske behov. Jeg tror at en årsak til strykprosenten kan være at det er så mange i forelesningene. Det er ikke alle som tør spørre om ting når det er så mange som sitter rundt. Det hadde vært bedre om vi hadde vært delt opp i mindre grupper.

2. Jeg synes fagene er vanskelige og veldig omfattende.

Anna Somby

Andreåret på sykepleierstudiet, Høgskolen i Oslo og Akershus

1. Nei, men jeg kjenner flere som har strøket. Studiet er veldig stort, og jeg tror kanskje mange føler de får for liten oppfølging, selv om det nylig er innført veiledningsordning.

2. Fagene er ikke for vanskelige, men vi har veldig mye oppgaveskriving. For eksempel terper de på Diakonhjemmet for tiden på praktiske ting, mens vi skriver oppgave.

Joachim Harstad Sæternes

Fungerende leder for Sykepleierstudentenes Studentråd. Tredjeårs sykepleierstudent, Høgskolen i Oslo og Akershus.

1. Jeg har ikke strøket selv. Både kommunikasjon fra ledelse og lærere og elevenes innsats er viktige faktorer. Når det kommer til skriftlige oppgaver hvor det ikke foreligger en klar fasit, kan karaktersettingen gi inntrykk av at sensor har kost seg med terninger under vurderingen.

2. Jeg synes ikke det er for vanskelige fag, men jeg kan bare svare for mitt kull. Uansett kreves det innsats om man skal gjøre det godt, og det er sjeldent at noe kommer gratis.

Kristine Marie Larsen

Andreåret på sykepleierstudiet, Høgskolen i Oslo og Akershus

1. Ja. Jeg tror mange stryker fordi det kun kreves studiekompetanse for å komme inn. Ta medisinstudiene, de krever forhåndskunnskap om fysikk og biologi, som gir godt grunnlag for å forstå fagene. Vi har jo de beste foreleserne, men det hjelper ikke hvor flink man er, hvis ikke elevene forstår.

2. Fagene er teoritunge og vanskelige når man mangler nødvendig forhåndskunnskap.

Universitetet dekker jukseutgiftene

Tatt for eksamensjuks: Rett før jul tapte Martin Seglen Baadshaug i tingretten, etter at han saksøkte Universitetet i Bergen i forbindelse med at han ble beskyldt for eksamensfusk i 2012.

Klage på fusk

- Alle saker hvor det er mistanke om fusk, skal fremmes for klagenemnda ved den aktuelle utdanningsinstitusjon.
- Når mistanke om fusk eller forsøk på fusk oppstår, skal fakultetet kartlegge situasjonen og sikre seg eventuelle bevis.
- Studenten har rett til å la seg bistå av advokat eller annen fullmektig på alle trinn av saksbehandlingen.
- Hvis studenten ikke får medhold av klagenemnda, kan han/hun klage saken inn for Felles klagenemnd.
- Hvis Felles klagenemnd opprettholder klagenemndas vedtak, kan studenten bringe saken inn for domstolene for rettslig prøving.

Oslos tre største utdanningsinstitusjoner brukte 605 000 kroner på studenters advokatutgifter i juksesaker i fjor. Jusstudent Martin Seglen Baadshaug fikk dekket sine utgifter, selv om han ble dømt for fusk.

Eksamensfusk

tekst Fredrik Brogeland Laache
foto Jørgen Kvalsvik

I 2013 brukte Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA), Universitetet i Oslo og BI til sammen 605 000 kroner på studentenes advokatutgifter i fusk saker. I likhet med andre norske utdanningsinstitusjoner plikter de å dekke advokatutgiftene, uavhengig av om studentene blir funnet skyldige eller ei.

– Denne ordningen handler om studentens rettssikkerhet, sier seniorrådgiver i Klagenemnda ved

HiOA, Betty Jakobsen.

I fjor brukte Høgskolen 190 000 kroner på slike utgifter, noe Jakobsen sier utgjør en liten andel av skolens budsjett.

Ble tatt

En som er godt kjent med utgiftsordningen, er jusstudenten Martin Seglen Baadshaug. I snart halvannet år har han vært i konflikt med Universitetet i Bergen (UiB) etter at han ble straffet med seks måneders utestengelse fra all høyere utdanning på grunn av fusk. Baadshaug er dømt for grov uaktsomhet etter at han la igjen et notatark på eksamensbordet

under bokkontrollen. Selv omtaler Baadshaug notatarket som et hendig uhell.

– Jeg mener at det jeg har gjort, ikke kan betegnes som en grovt uaktsom handling. Grov t uaktsom fusk inntreffer når studenten ikke har sjekket hvilke hjelpemidler som er tillatt, og tar med seg hjelpemidler man tror er tillatt, sier han.

Saken har allerede vært gjennom både UiBs klagenemnd og Felles klagenemnd, før Baadshaug i fjor tok saken til tingretten, der han tapte. Hele veien ble hans advokatutgifter dekket av UiB.

Vil anke

Etter at Baadshaug tapte i tingretten før jul, ønsket han å anke saken til lagmannsretten. Da han kontaktet UiB, fikk han imidlertid beskjed om at de ikke lenger kan dekke advokatutgiftene hans. Loven sier nemlig at skolen ikke er pålagt å dekke advokatutgifter i

mer enn én rettsinstans. Derfor har han bestemt seg for å skrive klage til Sivilombudsmannen.

– Jeg er ganske lei denne saken nå, men jeg nekter å gi opp, sier han. Studenten mener at dagens regelverk er preget av uklårheter og tvetydige definisjoner.

– Det er en forskrift som sier at eksamen har startet når bokkon-

trollen er i gang, men jeg mener det er helt håpløst å hevde at jeg hadde en fordel ved å ha et ark på en pult i et annet rom, sier han.

Dekan ved det juridiske fakultet i Bergen, Asbjørn Strandbakken, ønsker ikke å kommentere enkelt saker, men viser til at tingretten er enig i deres argumentasjon.

fredrbla@universitas.no

Advokatutgifter i juksesaker i 2013

Universitetet i Oslo	213 900,-
Handelshøyskolen BI	202 000,-
Norges miljø- og biovitenskapelige universitet	196 000,-
Høgskolen i Oslo og Akershus	190 000,-
Politihøgskolen	0,-
Norges idrettshøgskole	0,-
Norges veterinærhøgskole	0,-

Kilde: Institusjonenes egne tall

Mener fuskereglene er uklare

– Det er en del merkelige formuleringer i regelverket. Det trengs blant annet en tydeligere definisjon på når eksamen har startet. Har eksamen begynt når studenten sitter og skriver, eller har den begynt når studenten møter opp og leverer hjelpemidlene, sier jusprofessor ved Universitetet i Ber-

gen Jan Fridthjof Bernt.

Professoren, som var leder for utvalget som utformet Universitets- og høyskoleloven i 1995, mener det er flere mangler ved dagens regelverk. Blant annet nevner han at regelverket ikke besvarer spørsmål vedrørende straff til den uaktsomme student-

en, samt straff til «hjelpere».

– Slik regelverket er per dags dato, vil ikke «hjelperne» kunne straffes. Hvis én student mottar en lapp fra en annen, er det studenten som mottar lappen som blir straffet, og ikke studenten som leverte den, sier Bernt.

Han mener også at regelverket

ikke tar stilling til spørsmål som går på utlån av egne eller andres besvarelser ved hjemmeksamen eller oppgaveinnlevering.

Kjent med situasjonen

Lederen i Felles klagenemnd, Monica Barmo, er kjent med at det har forekommet ulike syn i forbindelse med regelverket.

– Jeg kan bekrefte at det har vært presentert ulike syn og retts-

følelser med tanke på behandling av våre saker, sier Barmo.

Som leder i Felles klagenemnd har hun ansvaret for at klager på beskyldninger om fusk blir behandlet på en ryddig måte.

– Vi har lagt oss på en fast praksis basert på vår forståelse av dagens regelverk, noe som forhåpentligvis vil bidra til en viss grad av forutsigbarhet, sier Barmo.

universitas@universitas.no

ILLUSTRASJONSFOTO: MATTHIS KLEEB SOLHEIM

Klisne seigmenn: To Seigmenn® eller to seigmenn i kamp? Det kjemper nå Språkrådet, UiO og Orkla om, etter at Orkla har sendt et brev og bedt om at *seigmenn* fjernes fra ordbøkene eller at det oppgis at det er et registrert varemerke.

Produsenten av de søte seigmennene er sur på UiO. Ifølge Orkla er seigmenn en merkevare som ikke kan føres opp i Universitetets ordbok som et vanlig substantiv.

Språkrett

tekst Petter Fløttum

I bokmålsordboka som Universitetet i Oslo (UiO) og Språkrådet gir ut, blir *seigmenn* beskrevet som «seigt slikkeri formet som en mann». Dette har fått Orkla, som eier *Laban Seigmenn*-produsenten Nidar, til å reagere. De har via sin advokat sendt et brev til Institutt for lingvistik og nordiske studier (ILN) ved UiO og bedt om at *seigmenn* enten fjernes fra ordboka, eller at det spesifiseres at det er et registrert varemerke.

– Det er viktig for oss å beskytte merkevarene våre, skriver kommunikasjonsrådgiver i Orkla Marthe Schomacker i en e-post til Universitas. Orkla viser til Varemerkeloven § 11 (se faktaboks) og skriver at «I dette tilfellet er Seigmenn® navnet på en viss type gélefigurer fra Nidar og ikke betegnelsen på noen andre produkter eller betegnelse på en produktkategori».

Brevet ble sendt til ILN 30. januar i år. Instituttleder Kristian Emil Kristoffersen opplyser at brevet ble oversendt til Språkrådet, som er medeiere i Bokmåls-

og Nynorskordboka, og at de nå har overtatt saken.

Høna og egget

Seksjonssjef for språkkrøkt og språkrådgivning i Språkrådet, Daniel Ims, forteller at de ennå ikke har tatt stilling til hva de skal gjøre i denne konkrete saken.

– Generelt i ordbøkene vi og UiO er sammen om, er det noen få varemerker som har blitt fellesnavn, for eksempel sukett, sier han.

Opprinnelsen som varemerke markeres ved at de skriver for eksempel «(av sukker; varemerke)». Dette kunne også vært en mulig løsning i seigmennsaken. Men da måtte *Seigmenn* ha blitt tatt i bruk som varemerke før det ble en språklig fellesbetegnelse på en type godteri. Ut ifra det Språkrådet så langt har funnet ut, er det motsatte tilfellet.

– En finner blant annet at

seigmenn er brukt i romaner fra 30-tallet, altså før det ble et varemerke på 60-tallet (se faktaboks), forteller Ims.

En fjær i hatten

Åse Wetås er prosjektleder for Norsk Ordbok 2014, en ordbok over det norske folkemålet og det nynorske skriftspråket som ILN redigerer. Hun forteller at de har hatt med *seigmenn* siden 2011. Bokmåls- og Nynorskordboka har hatt med ordet helt siden 1986.

Seigmenn er langt fra det første produktnavnet som har funnet veien inn i ordbøkene, men det er sjelden produsentene gjør noe med det.

– Vi ser at produkter som er vellykket, som termos, har en tendens til også å bli en fellesbetegnelse, i tillegg til varemerkebetegnelsen, sier hun.

Wetås mener at det er mulig for

produsenter å tenke at det at deres varemerker blir fellesbetegnelser, er en fjær i hatten, siden det betyr at produktet har vært en suksess.

Redde for å miste kontrollen

Orkla er ikke uenige i den vurderingen og forteller at de er stolte over at et av deres varemerker har fått en så sterk posisjon.

– Likevel er det en fare for at vi mister merkebeskyttelsen dersom det tillates at det blir en del av dagligtalen og ikke følges opp av oss som varemerkeinnehaver. Det ønsker vi å unngå, skriver Schomacker.

Hun understreker at UiO som ordbokleverandør bør følge Varemerkeloven.

– Vi ønsker ikke å tillate at merkevaren vår utvannes, og det er derfor vi har tatt opp denne saken med UiO, skriver hun.

petter.flottum@universitas.no

Stanser pyramidespill

Pyramideselskapet World Ventures har blitt varslet av Lotteritilsynet om å stoppe salgsvirksomheten i Norge innen to uker.

World Ventures

tekst Benedicte Tobiassen

Lotteritilsynet har konkludert med at World Ventures driver en ulovlig pyramide i Norge og krever at all salgsvirksomhet stoppes, skriver Hegnar Online. Årsaken skal være at inntektene nesten

bare kommer fra verving av medlemmer og ikke salg av reiser.

Vervet studenter

Universitas avdekket allerede i 2012 at studenter over hele landet var blitt vervet av reisenettverket. World Ventures tilbyr billige reiser til sine medlemmer. For rundt 2100 kroner, pluss omtrent 400 kroner i

måneden etter én måned, får medlemmer mulighet til både å kjøpe billige reiser og tjene penger på å rekruttere andre. Personer høyt plassert i selskapet, som ønsker å være anonyme, har tidligere sagt til Universitas at de selger reiser til innkjøpspris, og kun tjener penger på medlemskap i reiseklubben. BI-professor Gorm Kunøe gikk da hardt ut mot selskapet og rådet alle daværende og potensielle medlemmer til å holde seg unna.

Opprettet tilsynssak

Lotteritilsynet mottok en rekke tips og spørsmål fra publikum om selskapet, der det blant annet ble stilt spørsmålsteget ved om salg av reiser var den reelle inntektskilden i selskapet, skriver Hegnar Online. På bakgrunn av dette ble det opprettet tilsynssak mot selskapet våren 2013.

Lotteri- og stiftelsestilsynet

skriver til nettstedet at «salgsrepresentanter for reiseklubben mottar provisjon og bonus når de selger medlemskap, og i tillegg får de provisjon av medlemskap solgt av andre salgsrepresentanter på nivåer under seg i en pyramidestruktur».

I følge § 16 i lotteriloven forbys det å opprette, drive, delta i eller markedsføre pyramidespill eller lignende system.

Avviste påstandene

Laura Wards, sjef for internasjonal kommunikasjon i World Ventures, har tidligere avvist pyramidepåstandene overfor Universitas. Hun mente at Lotteritilsynet ikke hadde noen grunn til å etterforske selskapet, og at deres kompensasjonsplan er av samme type som er vanlig for andre *multi-level marketing*-bedrifter, for eksempel Amway og Herbalife.

UNIVERSITAS NR. 2, 2012

fe, som har vært i drift i flere tiår.

Selskapet, som har tusenvis av medlemmer i Norge, har nå fått varsel om å stoppe salgsvirksomheten her i landet innen to uker. Dersom ikke det skjer, vil Lotteritilsynet fatte vedtak om pålegg om stans.

universitas@universitas.no

Måtte trekke ulovlig reklame

ARKIVFOTO: HANS DALANE-HVAL

Ulovlig markedsføring: BI Studentsamfunns årlige vinterleker ble avholdt i Hemsedal mellom 2. og 5. februar, men Betsafe-logoen måtte fjernes fra plakater og nettsider for arrangementet gikk av stabelen.

Da BI Studentsamfunn arrangerte vinterleker i februar, var det med sponsorinntekter fra spillselskapet Betsafe. Det fikk Lotteritilsynet til å reagere.

Reklametrøbbel

tekst Vilde Sagstad Imeland

BI Studentsamfunn (BIS) har annonsert ulovlig for det utenlandske tippeselskapet Betsafe. Selskapet er et av flere underselskaper av spillgiganten Betsson Group. Det viser et brev sendt fra Lotteritilsynet til BIS, som Universitas har fått innsyn i.

– Det er absolutt kritikkverdig, sier Silje Sægrov Amble, rådgiver i Lotteri- og stiftelsestilsynet.

– Annonsen var et ekstra gode

Vinterlekene gikk av stabelen i Hemsedal fra 2. til 5. februar. Arrangementet er det største årlige arrangementet i regi av sentralledelsen for alle landets BI-institusjoner.

– Annonsen på nettsiden vår var noe vi tok initiativ til, sier Marlene Sofie Sivertsen, som er leder for BIS.

Hun forteller at avtalen med Betsafe er konfidensiell, men avslører at den blant annet involverte premier til studentene i noen av konkurransene. Nettannonsen var ikke en del av avtalen, men et ekstra gode fordi BIS satte pris på samarbeidet med Betsafe. Ifølge lotteriloven, pengespilloven og totalisatorloven er det forbudt å markedsføre alle former for lotteri og pengespill som ikke har tillatelse i Norge.

Gikk til formelt vedtak

Den 2. desember sendte Silje Sægrov Amble i Lotteri- og stiftelses-

tilsynet et varsel til BIS hvor tilsynet ba dem om å fjerne Betsafe-logoen fra sine nettsider. Men Sægrov Amble hørte ingenting fra BIS og fattet derfor et formelt vedtak om å fjerne reklamen den 24. januar – halvannen måned etter at hun sendte mail første gang.

– Det viktigste for oss var å få bort annonsen før vinterlekene begynte og informere om at

«Dette er helt klart en oppfordring om å sette seg inn i regelverket»

Silje Sægrov Amble, rådgiver i Lotteri- og stiftelsestilsynet

markedsføring for utenlandske spillselskaper er ulovlig, sier Sægrov Amble, som var opptatt av å unngå ytterligere markedsføring under vinterlekene.

– Er det kritikkverdig at dette skjer ved utdanningsinstitusjoner der så mange studerer markedsføring?

– Ja, dette er helt klart en oppfordring om å sette seg inn i regelverket, sier Sægrov Amble. Hun opplyser at Lotteritilsynet vil følge med på nettsidene i fremtiden, for å sikre at det ikke dukker opp slik reklame igjen.

Besøk av Betsafe-bil

– Vi tar reglene på alvor og har blant annet laget et skriv, slik at dette ikke skal skje igjen i fremtiden, sier Sivertsen i BIS.

– Vi registrerte ikke mailen som kom fra Lotteritilsynet, før vi fikk en puring 24. januar, opplyser hun. Hun sier at hendelsen

er meget beklagelig, og kaller den lange ventetiden en glipp.

– Da vi oppdaget mailen, fjernet vi selvsagt annonsen med en gang, sier hun.

Sivertsen hevder at BIS hadde en jevn dialog med Betsafe rundt annonsen for å sørge for at alt gikk for seg på lovlig vis. Hun hevder videre at den eneste reklamen de hadde i Hemsedal, var en bil med Betsafes

logo, i forbindelse med at selskapet besøkte Hemsedal for å se hvordan arrangementet foregikk.

– Vi har tatt grep i ettertid av denne hendelsen, og det er iverksatt tiltak for å hindre lignende i

fremtiden, sier Sivertsen. Likevel understreker hun at samarbeidet med Betsafe i sin helhet har vært meget vellykket ut fra deres syn.

Lite kunnskap

Avdelingsdirektør i Lotteri- og stiftelsestilsynet Elna Berge forteller at tilsynet ikke har mandat til å kreve penger tilbakeført til sponsorer.

– Det er absolutt en svakhet at man får beholde penger man egentlig ikke skulle hatt, sier hun.

For at pengene skal kunne krevdes tilbake, må forholdet være anmeldt som en straffesak. I dette tilfellet var det aldri snakk om anmeldelse fordi BIS fjernet innlegget samme dag som vedtaket kom.

– Men hvis det skjer igjen får vi være litt hardere på labben, sier Berge, som generelt synes det er lite kunnskap om hva som er lovlig og ulovlig når det kommer til markedsføring.

– Akkurat i denne saken gjel-

der det unge folk, så vi får skrive det på den kontoen.

Betsson tar selvkritikk

Mikael Mellqvist er PR-manager i Betsson Group. Han bekrefter at en tidligere ansatt før jul valgte å støtte studentaktiviteten med et mindre beløp, men presiserer at Betsson ikke krevde noen form for logoeksponering av merkenavnet.

– Dessverre var ikke studentforeningen godt nok orientert om det norske lotteriregelverket, sier Mellqvist, som forstår at dette kan oppfattes som markedsføring av Betsson på BIS' nettsider.

– Vi kommer fremover til å bli flinkere på å orientere samarbeidspartnere om det norske regelverket, sier han.

vildesi@universitas.no

ARENA-forelesningen 2014

Jubileumsåret 1814 - 1989 - 1994 - 2014

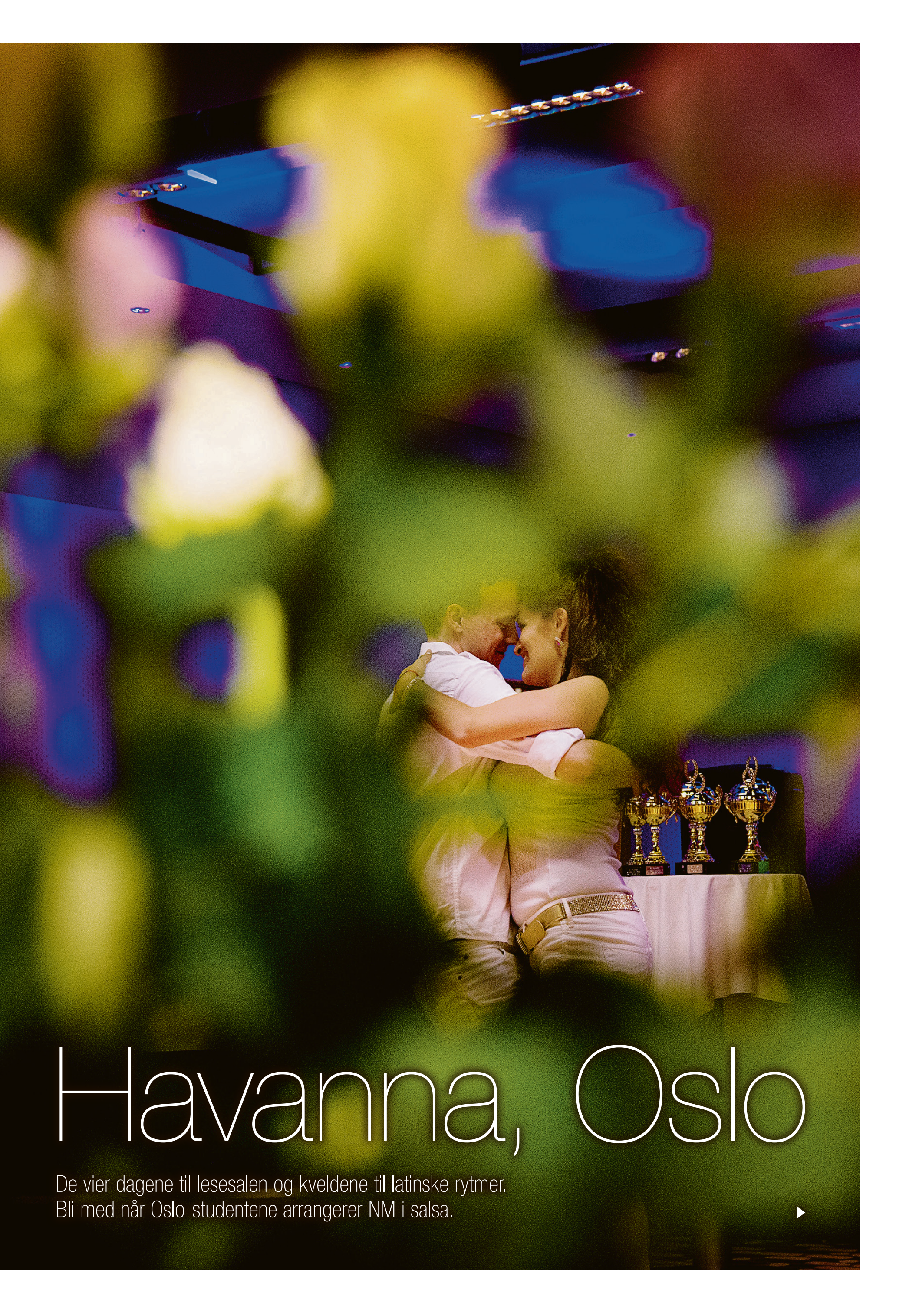
Europaminister Vidar Helgesen

Tirsdag 4. mars kl. 14:30-16:00
Aud. 1, Eilert Sundts Hus (SV)

Åpen for alle, ingen påmelding

ARENA Senter for europaforskning, UiO

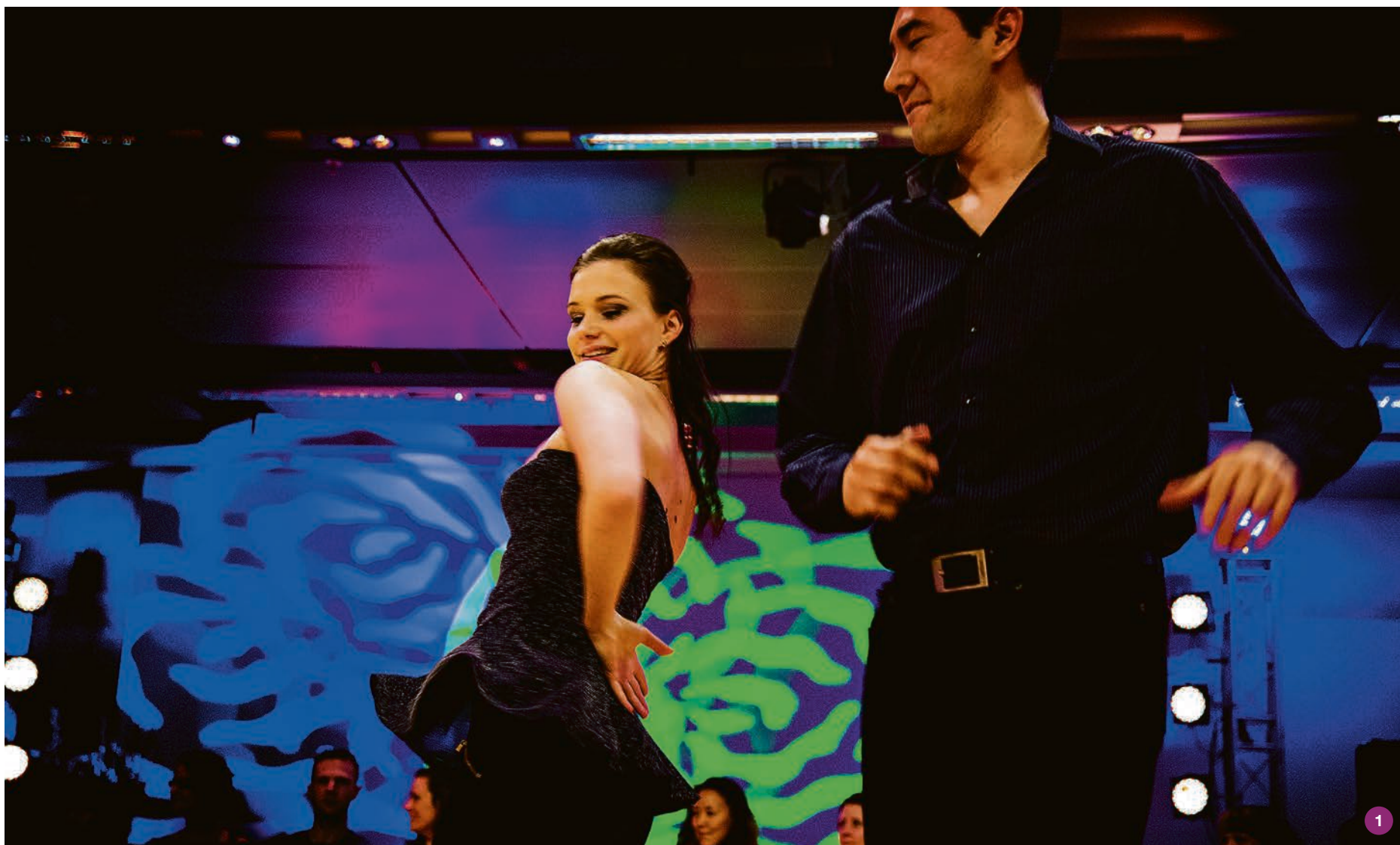

Havanna, Oslo

De vier dagene til lesesalen og kveldene til latinske rytmer.
Bli med når Oslo-studentene arrangerer NM i salsa.

Studentidrett

tekst Kristine Djuvik Kro
foto Birte Magnussen

I takt med rungende conga trommer og innbydende claves-rytmer flyter lårkorte kjoler og champagnefarga stiletthæler langs gulvet. Dryppende panner, bar hud og intens øyekontakt mikses sammen i en cocktail av elegante sirkulære bevegelser.

Gnistene på dansegulvet, kombinert med den søte lukten av alkoholholdige drinker, gir en følelse av å være turist på en gammel bar i Cubas hovedstad Havanna. I et sekund glemmer en at det er mindre enn to minutters gåavstand til Jernbanetorget i Oslo.

Denne fredagskvelden er mer enn valentinsdag for danseglatte salsaentusiaster. Vi befinner oss på Clarion Hotel Royal Christiania, hvor tilreisende har ankommet fra alle verdens kanter for å delta under Nordic Salsa Experience, en helg med workshops og fester med salsa i fokus.

I kombinasjon med denne helgen har studentklubben OSI Dans dratt i gang et aldri så lite Norgesmesterskap i salsa.

Samme dag, rett etter lunsjtid på Blindern: Et betongtep-

pe av skyer har lagt seg over universitetsområdet, mens kombinasjonen av sølepytter og gammel snø gjør veien mellom campus og t-bane til en uendelig vandring.

Fredagsfølelsen er i ferd med å beseire de siste restene av produktivitet på Psykologisk institutt, hvor lesesalen tømmes bak profesjonsstudent Emily Nina Davidson. Studentene begir seg ut i det sure februarværet, ett steg nærmere fredagstacoen og gullrekka på NRK. Men tjuetoåringen skal ikke hjem til taco og tv-titting. Davidson skal nemlig delta i Norgesmesterskapet i salsa. Men først: mer lesing i den gigantiske pensumboka som ligger foran henne – side om side med kaffekoppen fra Norsk Psykologforening, som hun er medlem av.

– Min studiehverdag går for det meste i en del forelesninger med lesing både før og etter, sier hun. Porsgrunnsjenta ser ikke spesielt latinsk ut der hun sitter med bena i kryss ved bordet, ikledd pologenser og et blyantskjørt – alt i svarthvitt.

– Hæ, danser du salsa?

En svensk medstudent har stanset opp for å se på Davidson, som viser fram noen salsatrinn i gangen til ære for fotografen.

– Wow, skal du delta i NM? Du må ha lykke til! Og vi må dra og danse sammen en gang, sier klassevenninna med

stort engasjement før hun går videre.

For Davidson er kontrasten mellom latinske rytmer og stille lesesalliv perfekt.

– Jeg trengte en avveksling fra studiehverdagen, noe som ville tvinge meg til å ta fri, forklarer hun. En økt på treningssenteret var for lett å avlyse, mens salsakurset var fast hver uke.

Dansens rytme og følelser gjorde at hun ble hekta. Davidson fant også tidlig ut at å danse på fritiden ga henne erfaringer som kunne brukes i skolesammenheng.

– Man sitter jo med nesa ned i bøkene hele semesteret, og plutselig skal du ha framføring. Da er dans en god måte å øve seg på å bli eksponert. Jeg tåler et publikum bedre nå enn før, ler hun.

Men Davidson er ikke akkurat den første til å danse på vorspielet.

– Så de gangene jeg har sagt til folk at jeg danser, blir de ofte overrasket. Og det er jo rart for meg, i og med at salsa er en så stor del av fritiden min, sier hun.

Kamelia Javadi fra OSI Dans, hovedansvarlig for salsa-NM, mener flere konkurranser ville vært bra for salsa-miljøet i Norge.

– Vi har en ganske fraværende konkurransekultur, og dette så vi som en god mulighet til å gjøre noe med det.

«Man sitter jo med nesa ned i bøkene hele semesteret, og plutselig skal du ha framføring. Da er dans en god måte å øve seg på å bli eksponert. Jeg tåler et publikum bedre nå enn før»

Emily Nina Davidson, profesjonsstudent ved Psykologisk Institutt

Det kan bidra til mye godt i miljøet og samtidig utvikle gode dansere, forteller hun.

Snart er Javadi klar til å ta i mot Davidson og hennes partner, Cris Arturo Hidalgo, som er det eneste studentparet i kveldens konkurranse.

Men foreløpig befinner det nervøse danseparet seg hjemme i Davidsons leilighet i Biermanns Gate. Hidalgo er opprinnelig fra Mexico og flyttet til Norge for fire år siden. Nå sitter han i full konsentrasjon og pusser danseskoene sine.

Lukten av hårspray har lagt seg mellom de sorte møblene og de lyse veggene i den ryddige leiligheten. Davidson retter på glittertoppen sin. Håret er tupert, og blikket er skarpt etter lag på lag av svart øyenskygge og maskara.

Idet paret reiser seg for å øve, brer latinske rytmer og spanske strofer seg ut i den minimalistiske stua. Temperaturen stiger mens parets bevegelser speiles i glassdøra som går ut til balkongen.

Etter gjennomgangen forlater Hidalgo, Davidson, og kjæresten hennes, Thomas Valeur, den varme leiligheten. Regnet har stoppet, men kulden setter seg i både nese og kinn så fort utgangsdøra er lukket.

Hidalgo hutrer litt når han kommer ut i det norske vinterværet.

– Norsk salsmiljø er ikke akkurat Mexico, flirer han.

På Clarion er forberedelsene til NM i gang for fullt. Den summende lyden av skopussing og forberedelser forsterkes av tunge føtter som løper fram og tilbake mens de flytter på stoler og bord. Skuldrene trekkes litt høyere opp idet vi ankommer rommet.

Når DJ-en ankommer rundt 40 minutter før konkurransen starter, leier danserne hverandre opp til gulvet og tester det ut. Hoffer, armer, kjolekanter og hår kastes i alle retninger. Pulsen i rommet øker, og gulvet tiltrekker seg all oppmerksomhet.

Så er oppvarmingen over, salen fylles opp og dommerne tar plass. Nervøsiteten som hang over Davidson hjemme i leiligheten for knappe to timer siden, er glemt for lengst.

– Nå skal vi bare ha det gøy, sier hun, mens hun ser lengtende bort på dansegulvet. Parene blir ropt opp, og Hidalgo leier Davidson mot dansegulvet, med nummer elleve på ryggen. Musikken starter, og som i en kinosal forsvinner publikum i mørket, til fordel for den fargesprakende filmen på lerretet.

– Salsa tok av i Norge da Ricky Martins «Livin’ la Vida Loca» og Jennifer Lopez sine hitlåter slo gjennom, forteller Jazzy Ruiz. Han er dansepedagog fra Salsa Kompaniet, og dommer i kveldens panel.

– Dette var rundt århundreskiftet, og med tiden har

salsmiljøet i Norge blitt større, og nivået høyere, forteller kveldens dommer. Han mener det både er treningseffekt, selvtillit og rytmeglede som gjør at nordmenn er hekta på salsa. Ruiz har selv deltatt i Norske Talenter, vunnet flere konkurranser, og lært vekk salsa i Norge siden 1999, da han flyttet fra Guatemala.

– Salsa er mer enn bare dans. Det er kunst, kultur, aktivitet og dessuten en sosial sammenkomst, sier Ruiz.

Kveldens norgesmesterskap i dansen som ifølge Ruiz er mer enn en dans, nærmer seg slutten. Parene som har gått videre, ropes opp til scenen. Par nummer elleve står bakerst i rommet. De blir ikke ropt opp, men smiler og klapper med hendene over hodet for finalistene.

NM i salsa er over for denne gang, og konkurransens eneste studentpar har allerede bestemt seg for å prøve på nytt neste år.

– Jeg visste jo at det var flere danselærere i Oslo som hadde meldt seg på, så jeg trodde ikke vi hadde gode sjanser til å vinne. Poenget var først og fremst bare å delta og ha det gøy, forteller en sliten, men fornøyd, Davidson.

Kjæresten legger armen rundt henne på vei ut av hotellet, og sammen forlater de Cuba for denne gang. Men for Hidalgo og danseglade nordmenn er kvelden fortsatt ung. Havanna har bedt opp til dans til morgengry, og den iskalde, norske vinteren er lengre borte enn noen gang.

universitas@universitas.no

Salsaens opphav

- Salsa baserer seg på den kubanske musikk sjangeren «Son», som var en kombinasjon av spanske flamencogitarer og afrikanske rytmer. Den ble til mens Cuba fortsatt var en koloni.
- «Son» var den første musikk sjangeren som fremførte clavesrymer offentlig, og de runde trepinnene ble nøkkelen til både rytmen i musikken og dansernes fottrinn i salsaen.
- Musikken invaderte Havanna rundt 1920-årene og ble en av de største formene for latinsk musikk. Latinamerikanere tok den med seg til New York, hvor salsadansen ble utviklet på midten av 1900-tallet.
- Folk danset forskjellig til musikken, og det tok flere år før salsa ble etablert som en egen dansestil. Nå danses salsa over hele verden og finnes i ulike varianter med forskjellige trinn, både på linje og i ring.
- Populærmusikken man danser salsa til i dag, vokste fram i New York på 1950-tallet, da puertorikanere og kubanere dro til storbyen for å leve som musikere. Etter hvert som det spanskitalende fellesskapet vokste, ble også den latin-amerikanske musikken større.
- Salsa ble etter hvert etablert som en egen dansestil i dette voksende samfunnet.

- 1 **Elegant teknikk:** Rette linjer og øyekontakt står i fokus under dansen.
- 2 **Hekta:** Dansens rytme og følelser gjorde at Davidson ble forelsket i salsa.
- 3 **Forberedelser:** Hidalgo pusser skoene sine for å få godt feste på dansegulvet.
- 4 **Ambisjos:** – Min studiehverdag går for det meste i en del forelesninger med lesing både før og etter, sier profesjonsstudent Davidson.
- 5 **God stemning i kulden:** – Norsk salsmiljø er ikke akkurat Mexico, flirer Hidalgo.

debattredaktør: **Thea Storøy Elnan**
debatt@universitas.no 479 64 336

Frist: **søndag klokka 17**

Legg ved portrettfoto. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innleggene.

IDÉ OG DEBATT

NETTDEBATT Si din mening på universitas.no

Klagenemnda

«Ikke klag, på offentlige universiteter har man ikke mulighet til å konge for å forbedre karakteren. Hadde faktisk gledelig betalt 2000 kr for å ha kongeeksamen

Ikke klag

«enig med den over! Ved uio venter vi til neste semester – eller NESTE ÅR for å få tatt ting opp.

Liv

«Jeg støtter tillitsvalgt på master i Markedsføring, Lars Stulen, som mener at prisen for å ta opp eksamen er for høy.

Mann

Hentet fra debatten til nyhetssaken «Betalte 2100 kroner for konting»

Big brother

«Det kan virke som UiO's ledelse har skumle hensikter. Problemet er ikke at opplysninger om dørpasseringer og toalettbesøk kan komme på avveie, for hvem er interessert i denne type informasjon for andre enn UiO's sin egen ledelse?

Anonym

Hentet fra debatten til nyhetssaken «UiO legger seg flate»

Sur på sneglefart

«Jeg har nå funnet et «smutthull» som vil sikre meg ekstrastipend. Kravet er at jeg må være «aktiv student» dvs. betale semesteravgiften og ikke være registrert i permisjon på skolen.

Jennifer

«Jeg får også såkalt handi-capstipend. Det tok vel 10–11 uker fra jeg søkte til jeg fikk de første pengene på konto også, og sånn har det vært begge årene jeg har fått dette stipendet. Men som med alle andre Lånekassen-søknader, er det ingen vits i å ringe og mase. Hvorfor krever en slik søknad manuell behandling? Det er jo kun ett eneste kryss på et standardisert skjema + en signatur fra lege de skal sjekke. Det burde virkelig ikke ta så lang tid som det gjør i dag.

Redusert student

Hentet fra debatten til nyhetssaken «Ekstremt dårlig kundebehandling»

«Jeg har nå funnet et smutthull som vil sikre meg ekstrastipendet»

Jennifer

TWITTER

studentnyheter på 140 tegn

@supercamilla Å havne på Borgen når du egentlig skal til Blindern er litt som å få gate 19 på Gardermoen når du skal fly

18.feb

#SorgenPåBorgen

@kvitlaug I høve fødselsdagen til Kurt Cobain byr @SiBergen i dag på «Komle as you are»

21.feb

Svele like teen spirit

@tmtobiassen Lærdom fra ekko: la meg lukte på ørevoksen din, og jeg skal fortelle deg hvilket kontinent du er fra. #fremskritt

20.feb

Der ingen skulle tro at forskning kunne gro

@IngHovland Økonomiansvarleg @HenrikHareide meiner at stricking på styremøta legitimerar at han ser på TV 2 Sumo i same setting.

23.feb

#Likesnilling

@CrownPrincessMM We are very proud of all our incredible athletes. And of course our #blackmetal

23.feb

God PR er #fulltidsjobb

@rossavik I mitt neste liv vil jeg holde med et Liverpool som pleier å vinne 1–0.

23.feb

Kill me now

Politisk ukorrekt sosiologi

Generasjon lydig-debatten

Alexander Z. Ibsen, sosiolog med PhD fra The University of Arizona.

Diskusjonen om hvorvidt dagens studenter er blitt for lydige, slik Gunnar Aakvaag hevdet sist høst, har siden fortsatt. Siste bidrag kommer fra Universitas, som gjennom et forelesningsstunt skulle undersøke studentenes reaksjoner på iscenesatt vranglære av Max Webers teorier. Om de satt stille, hadde Aakvaag fått støtte til sin påstand. Protesterte de, hadde han tatt feil. Eksperimentet ga ikke noe endelig svar. Noe av årsaken til dette er at vranglæren skulle bestå i «politisk ukorrekthet», noe som ikke egentlig er relevant for presentasjon av klassisk teori. Et annet tilhørende problem er at det som ble sagt under eksperimentforelesningen, ikke var feilaktig nok sett opp mot Webers teorier.

En påstand gjaldt forholdet mellom kapitalisme og Islam. Universitas skriver: «Når [vikaren] sier at grunnen til Midtøstens krisesituasjon er at de forguder Islam, og ikke protestantismen, venter vi på en høylytt reaksjon.»

Faghistorisk er det ikke noe særlig å utsette på utsagnet. Weber anså det som usannsynlig at moderne kapitalisme ville utvikle seg innenfor Islam. Det springende punkt i Webers forståelse av protestantismens betydning for kapitalis-

ARKIVFOTO: ESKIL WIE

men er utviklingen av religiøs asketisme, altså internaliseringen av påbud om måtehold i det verdslige liv, i tillegg til en oppfatning av arbeid som et «kall». Dette teologiske fundamentet mente han etterhvert ga grobunn for fremvekst av kapitalismens ånd og nedbrytning av sosial ulikhet begrunnet med tradisjon.

I Islam fant Weber en krigersk etisk arv i kombinasjon med åndelig mystisisme i møte med den dennesidige verden. Ifølge ham la ikke dette grunnlaget for kapitalistisk aktivitet, men heller for konservering av føydale sosiale strukturer og slaveri.

Weber la også vekt på andre sosiale forutsetninger som viktige for å frembringe kapitalisme og modernitet. Spesielt mente han de rettslige og organisatoriske omgivelser måtte være oversiktlige og byråkratiske. Også dette manglet i Islam ifølge ham. I hovedsak var dette et spørsmål om mangelfullt skille mellom kirke og stat, men også fravær av forutsigelig rettspraksis.

Videre ble det under forelesningen sagt at «Sør-Europa består av en gjeng katolikker. Derfor fungerer ikke økonomien der slik som den gjør i Tyskland og Norden, hvor protestantisme har regjert».

Også dette utsagnet er uproblematisk. Weber ønsket nettopp å bevise en sammenheng mellom religion og økonomisk organisering. Han mente katolisismens teologi, som oppfordrer til gode gjerninger, resulterer i ulik økonomisk aktivitet hos de troende enn protestantismen, som gir påbud om systematisk selvkontroll for å oppnå frelse.

Eksperimentet til Universitas er et godt og kreativt påfunn. I tillegg gir det anledning til å minne om at Max Weber ikke var politisk korrekt etter dagens standard. Han mente Islam var en hindring for utviklingen av kapitalisme, og at katolske samfunn var mindre rasjonelle enn protestantiske. Han var absolutt ingen kulturrelativist, snarere det motsatte.

Innlegget er en forkortet versjon av en artikkel på Minervanett.

«Til helvede kan der tvinges, men til himlen må der ringes»

Realfagsdebatten

Øystein Elgarøy, professor i astrofysikk ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet ved Universitetet i Oslo

Det er krise. Norske elever gjør det dårlig i realfag på skolen, og de velger dem bort så fort sjansen byr seg. De ender opp med en grad i interiørdesign eller TV-produksjon som ikke kan brukes til noe som helst. Den oppvoksende generasjon kan pynte og filme landet, men ikke bygge det.

NHO mener at universiteter og høyskoler i større grad må samordne sine studieprogram og tilpasse dem til næringslivets behov. Det er mulig at vi kan utdanne flere realister og teknologer ved å fjerne søtsakene fra den akademiske godteposen og erstatte dem med gulrøtter, men personlig tror jeg ikke at en slik form for tvang er særlig smart. Det er bedre å få ungdommen til å kjenne at gulrøtter smaker godt, og å sørge for at de har tenner som er sterke nok til å tygge dem.

Mye bra gjøres for å vekke interessen for matte og naturfag. Avisene skriver mer og bedre om realfag nå enn før, vi har fått faste TV-programmer som «Newton» og «Schrödingers katt», og P2s «Ekko» og «Abels tårn». Folk flest ser ut til å like å høre om alt fra romfart til pungrottas formeringsvaner. Men for at interessen skal bli til et studievalg, må den tas vare på i skolen. Elevene må få oppleve hvor spennende matte og

naturfag kan være, og se hvor relevante de er for å få meningsfulle og godt betalte jobber. I tillegg må de få det grunnlaget som kreves for å lykkes i møte med de faglige kravene som stilles ved universiteter og høyskoler.

For å få til dette må alle skoler ha realfagslærere med kunnskap og engasjement, og de må ha de ressursene som kreves for å undervise godt. Det er lett for realfagskandidater å finne jobber utenfor skolen.

For å få flere av dem til å velge læreryrket må lønna opp, utstyrsbudsjettene øke, og det må ryddes opp i den noe hysteriske målstyringen som for tiden hindrer lærerne i å gjøre det de egentlig skal.

Det må også satses mer på universiteter og høyskoler. Å lage fristende studietilbud av topp kvalitet i realfag er dyrt, fordi det krever laboratorier og utstyr. Jeg er stolt av å jobbe ved et fakultet som tar undervisning på alvor, blant annet gjennom det nye studieprogrammet for realfagslektorer. Men for at slike satsinger skal bli en suksess, må de ha den finansieringen som kreves. Politikerne må med andre ord være villige til å bla opp.

Det er ikke særlig originalt å foreslå å løse et problem ved å bruke mer penger, men det er vanskelig for meg å se noen annen utvei. Dersom samfunnet ønsker seg flere realister, må det være villig til å investere i undervisningen, fra grunnskole til universitet.

FORSKNING OG FAGDEBATT

tekst Martine Engebretsen Li foto Matthis Kleeb Solheim

Du kjønner

Hva du har mellom beina, avgjør hva som kommer ut av munnen din. Språkforsker Ruth Vatvedt Fjeld mener det gjør at vi ser verden med mannsøyne.

– Finnes det en sammenheng mellom kjønn og språk?

– Ja, til en viss grad gjør det det. Typisk kvinnelig språkbruk er inkluderende, mens mannlig språkbruk er ekskluderende. I grunnen ganske dumt, da de beste ideene og innspillene kommer nettopp når man åpner seg og inviterer på en språklig inkluderende måte. Mange fordommer er knyttet til at kvinner er usikre og modifiserer seg ved å innlede setninger med «det er vel slik at» og «nå tror jeg at». Tidligere fantes det mange myter og misforståelser rundt forholdet mellom kjønn og språk. I 1911 mente den store danske språkforskeren Otto Jespersen at kvinner ikke hadde taleorganer som gjorde at de kunne banne, og at de snakket på både innpust og utpust. Menn derimot snakket bare kontrollert og på utpust.

– Hvordan ble Jespersens teori og andre myter drept?

– Det var jo egentlig bare å høre etter når kvinner snakket. På syttitallet tok den danske forskeren Ole Tøgeby for seg alle mytene rundt kvinners språk. Han dokumenterte at de fleste påstandene var feil. Men det er klart at kvinner bruker språket annerledes enn menn, fordi de har andre roller i samfunnet. Det handler altså ikke om biologiske ulikheter, men om sosiale forventninger til kvinner.

– Hvordan ser man språkforskjellene i samfunnet?

– Som ordbokforsker oppdaget jeg ganske tidlig at mange ord var samlet inn fra tekniske ukeblad og vanlige aviser, mens veldig lite kom fra det som kvinner driver med og leser om. Mange nye ord og uttrykk som kom med den teknologiske revolusjonen, ble ivrig dokumentert, samtidig som man kunne gå inn i et hvilket som helst parfymeri og møte mange typiske kvinneord som aldri kom i nærheten av en ordbok. Jeg har også sett på hvordan ord eksemplifiseres i ordbøker, slik som verbet å ankomme, som har eksemplene *han ankom fra Paris* og *hun ankom i shorts*. Det typiske ved mannen er at han er ute og reiser, det viktige ved kvinnen er hva hun har på seg. Det kaller

Kjønner også: Språkforsker Fjeld demonstrerer typisk kvinne-ordlegging - i kontrast til mannens «Vi vet jo at...»

markerer at dette er *mitt* perspektiv. Det er skummelt i en moderne tid der debatter nærmest har blitt en slags politisk skole. Menn tar ofte allmennhetens perspektiv ved å bruke *vi* eller *vi vet jo at*. Ofte reformulerer de det kvinner har sagt tidligere, og først da blir det en sannhet.

– På verdensbasis er 91 prosent av de som skriver Wikipedia-artikler menn. Bidrar dette til å tydeliggjøre kjønnsforskjeller i språk?

– Menn kan også få tendens til ammetåke, står det. Sier det noe om forfatteren?

– Det gjør meg ganske sikker på at det er en kvinne som har skrevet denne artikkelen. Her står det at menn kan få tendens til ammetåke, og det er ordet *tendens* som antyder at det er en kvinnelig forfatter. Man kan ikke alltid være sikker, men som jeg sa tidligere vil kvinner ofte moderere seg selv i språket.

marengb@universitas.no

«Det er en stor overvekt av menn i kunnskapssamfunnet, og dermed er det hovedsakelig menn som dokumenterer hvordan mannsverdenen er til glede for hele folket»

Ruth Vatvedt Fjeld, professor ved Institutt for lingvistiske og nordiske studier (UiO)

jeg maskulin stereotypisering.

– Hvilke utfordringer kan oppstå som følge av kjønnsforskjeller i språk?

– Det blir til at verden blir sett med mannsøyne. Menn får definisjonsmakten, og det er jo med på å forsterke de patriarkalske tendensene vi fortsatt har i dag. Det er en stor overvekt av menn i kunnskapssamfunnet, og dermed er det hovedsakelig menn som dokumenterer hvordan mannsverdenen er til glede for hele folket. Kvinnelig språkbruk åpner opp for motargumentasjon når kvinner

– Formatet i encyklopedier er en slags tvangstrøye der det ikke er stort rom for å markere kjønn. Stilkravet til en leksikonartikkel er at den skal være komprimert, upersonlig og saklig, noe som begrenser mannlig og kvinnelig språkbruk. Nettopp fordi menn skriver mye på Wikipedia, kan innholdet være mangelfullt, men vi kan jo ikke anklage menn for at de skriver om menns verden. I stedet bør kvinner i større grad oppfordres til å skrive på Wikipedia. Jeg har lyst til å sjekke om ordet *ammetåke* finnes på Wikipedia. Ja, det gjør det visst!

Fakta

- Ruth Vatvedt Fjeld er professor i leksikografi og målføregransking ved Institutt for lingvistiske og nordiske studier ved Universitetet i Oslo (UiO). Hun er også prorektor ved UiO.
- Vatvedt Fjeld har forsket på mannlig og kvinnelig språk, og har vært med på å redigere ordbøker. Hun gjestet nylig Språkteigen på NRK Radio, der hun snakket om stereotypisk tenkning i dokumentasjon om språk.
- Morgenbladet har tidligere skrevet om kampen mellom Store norske leksikon og Wikipedia, en kamp som ikke bare dreier seg om pengebevilgning, men som også har utviklet seg til en debatt om hvordan leksikonet og encyklopedien opprettes, og av hvem.
- På verdensbasis er 91 prosent av de som oppretter Wikipedia-artikler, menn.

Kilder: Wikipedia, Morgenbladet og NRK.

OL-medaljens bakside

Asyl

Alvide Johnsen Aase og Tora Bøhler Monsrud, Oslo Kristelige Studentforbund

Russiske Kristina Kristeleva og Ludmila Rogova ble brutalt trakassert i sitt hjemland for sin homofile legning. Trakasseringen førte til at kvinnene henvendte seg til russiske myndigheter, men dette fikk store konsekvenser: Ved anmeldelse av blind vold ble de møtt med politivold. Ved anmeldelse av voldtekt ble de møtt med trusler og utkastning

fra politistasjonen. På bakgrunn av dette søkte kvinnene om oppholdstillatelse i Norge i 2010. Her i Norge får de etter år på asylmottak avslag fra UDI om oppholdstillatelse. Det er provoserende at paret blir møtt med avslag.

I norsk media kritiseres strenge inntak og lang ventetid. Vi etterlyser nå fokus på homofiles rett til opphold etter traumatiske opplevelser og forfølgelse i deres hjemland grunnet deres legning. Dette er i tråd med høyesterettsdommen fra 2012 hvor en homofil mann fra Irak etter en seks års kamp fikk oppholdstillatelse grunnet faren for forfølgelse i eget land. Dommen skulle åpne for ny praksis for asylsøkere som frykter forfølgelse på grunn av

seksuell legning og kjønnsidentitet.

Internasjonalt, og i Norge, har homofiles manglende rettigheter i Russland blitt sterkt kritisert. Når en slik sak som dette blir avslått, viser det at vi i Norge praktiserer politikk fylt av tomme ord og manglende handlekraft. Norges fokus på homofiles rettigheter må praktiseres både mot asylsøkere, og i internasjonalt engasjement. Dette blir spesielt viktig i og med at OL i Sotsji har dominert media i disse dager. Etter nyheter som dette skinner baksiden av medaljen sterkere enn gullet.

Delta i debatten, skriv til oss:
debatt@universitas.no

kulturredaktør: **Kenneth Wangen**
kennew@universitas.no 980 84 048

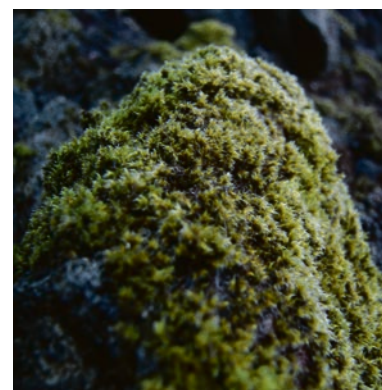
reportasjeredaktør: **Christoffer Gundersen**
c.s.gundersen@universitas.no 920 82 228

KULTUR

Mosemakt

HOLY MOSE: Norge er med sine 1100 identifiserte mosearter en stormakt på mose, skriver Forskning.no. Kristian Hassel ved NTNU Vitenskapsmuseet i Trondheim forklarer de mange artene med lav folketetthet og en lang, vestvendt kyst med mye fuktighet og variert landskap, hvilket gir gode forhold for mange arter. – Vi

identifiserer nye arter hele tida, sier førsteamanuensis Hassel. Mosene er en gammel artsgruppe og oppsto antakelig for 475 millioner år siden. De regnes som primitive planter som verken har rotsystem, indre ledningsvev for å frakte vann, blomster eller frø.

Arkitektkonkurransen *120 Hours* starta på Arkitekthøgskolen og har blitt verdas største arkitektkonkurransen for studentar. Påmelde frå 83 land ser den som ein sjanse til å få jobb i Noreg.

Arkitektur

tekst Anders Veberg
foto Dorthe Karlsen

120 timar er alt studentdeltakarane får til å teikna ein ny møteplass for Øyafestivalen. Det er årets oppgåve i arkitektkonkurransen *120 Hours*, som vart starta på Arkitektur- og designhøgskolen (AHO) i Oslo for fire år sidan. I år melde 1600 lag frå 83 land

seg på konkurransen, som hadde leveringsfrist laurdag. Årets konkurranse er eit samarbeid med Øyafestivalen, som har flytta til nye områder i Tøyenparken.

Umiddelbar prosess

Blant dei 1600 laga som er påmelde, er Kaja Skaskiewicz (23), Øivind Haaland (33) og Børre Mølstad (35), som alle er studentar på AHO. Med så brei konkurranse frå heile verda har dei

ingen ambisjonar om å vinna, men den unike utfordringa var freistande nok i seg sjølv.

– Det er ein god anledning til å pynta på porteføljen, først og fremst. Og så fekk me endeleg ein sjanse til å jobba saman på eit prosjekt, fortel Kaja.

Resultatet som skal leverast inn til juryen, byrjar å ta form, men dei tre arkitektstudentane ser for seg ei lang natt. Nøyaktig kva konseptet deira er, kan dei

ikkje visa – då risikerer dei å bli diska frå konkurransen, som har anonyme bidrag som eit krav.

Gode norske forhold

Antal påmelde er meir enn doble sidan fjoråret, og auken var så kraftig at nettsidene braut saman då oppgåva først vart lagt ut. Ein grunn til auken kan vera ein solid jobbmarknad for arkitektur i Noreg, medan fleire tusen ferdigutdanna arkitektstudentar går utan

«Dersom dette kan vera ein sjanse til å få ein jobb i Norge, er det veldig motiverande»

Joanna Baszyńska, deltakar frå Polen.

Grunnlov for blinde

PUNKTSKRIFT: Som en del av jubileumsfeiringen har det blitt laget en punktskriftsutgave av Norges grunnlov, melder NTB. Norges Blindeforbunds leder, Atle Lunde, og generalsekretær Gunnar Haugsveen overleverte i forrige uke en skinninnbundet utgave med riksvåpenet på forsiden til stortingspresident Olemic Thommessen. Thom-

mesen forteller at punktutgaven også skal få sin hedersplass i en monter på Stortinget. – Grunnloven finnes på bokmål, nynorsk og samisk. Da er det rett og rimelig at den også er i punkt, siden en liten gruppe i Norge bruker dette som sitt skriftspråk, sier Atle Lunde. Grunnloven er også lest inn på lydbok av advokat Eivind Knudsen, som selv er punktskriftbruker. Boka er produsert av Norges Blindeforbund, skriver Østlands-Posten.

Kunstutredning

KUNST: Kulturdepartementet har satt ned en referansegruppe som skal undersøke mulighetene for entreprenørskap blant kunstnere, vurdere regelverket for selvstendig næringsdrivende kunstnere og gå gjennom stipendordningene, skriver Ballade.no. Formålet med utredningen er å undersøke hvordan man kan styrke kunstnernes muligheter til å

leve av kunstnerisk virksomhet, sier kulturminister Thorhild Widvey i en pressemelding. Utredningen skal ledes av nasjonalbibliotekar Vigdis Moe Skarstein, som blant annet har vært leder av Norsk Kulturråd. Forskningsbibliotekar ved Nasjonalbiblioteket, Michelle Tisdell, skal være Skarsteins sekretær i arbeidet. Også kunstner Anne Katrine Dolven og musiker, skribent og student Knut Schreiner skal være med i gruppa.

Anonyme bidrag: Deltakarane i konkurransen skal vera anonyme, og difor kan ikkje Børre, Øivind og Kaja visa arbeidet sitt. Her jobbar dei med konseptskisser på eit kart over Tøyenparken.

representantar frå Øyafestivalen og Hans Martin Halleraker, ein av grunnleggarane av konkurransen.

– Eg trur me fylte eit tomrom. Allereie første året fekk me mykje interesse her heime, og no er det arkitektprofessorar i New York som oppfordrar studentane sine til å melda seg på, seier Halleraker.

– Er moglegheita for ein jobb i Norge ekstra motiverande?

– Det kan vera mange som tenkjer slik, ja. Å vinna denne konkurransen er definitivt ein god jobbsøknad.

Miljø i fokus

Miljøsjeff for Øyafestivalen, Julie Forchhammer, sit og i juryen.

– Me hadde ingen planar om å leiga inn arkitektteam for å laga nye festivalinstallasjonar, så 120 Hours er ein nyskapande gavepakke for oss, seier ho.

Som miljøsjeff legg ho ekstra vekt på miljøaspektet som ligg i oppgåva.

– Publikumet vårt har eit langt større miljøengasjement enn snittet, så om me får sjansen til å både trigga den interessa og bidra med nye bærekraftige idear for festivalar og utendørsarrangement, så har me fått delta i noko stort.

På toppen av miljøkriteriet krev oppgåva at bidraga er både oppsiktsvekkande og nyskapande. Det er og eit ønskje om at prosjektet skal vera gjennomførbart for festivalen, som håpar å få sett opp vinnarbidraget midt på festivalområdet i august dersom økonomien tillet det. Vinnaren vert kåra 8. mars.

– Er dette ein moglegheit for Øyafestivalen til å henta inn gratis arkitekt hjelp?

– Det er jo ein viss sjanse for at sjølve bygginga av eit av forslaga vil kosta meir enn å berre setja opp eit standard kvitt festivaltelt, så me er ikkje akkurat med på dette for å spare pengar, fortel Forchhammer.

kulturredaksjonen@universitas.no

jobb nedover Europa grunna finanskrisa. Det er noko deltakar Joanna Baszyńska frå Polen opplever.

– Dersom dette kan vera ein sjanse til å få ein jobb i Norge, er det veldig motiverande. Her i Polen er moglegheitene dårlege, og storparten av dei nyutdanna venene mine har enten flytta utanlands eller leiter etter jobb endå, fortel Baszyńska.

Bratt kurve

Juryen som skal bedømme forslaga som kjem inn, består blant anna av ei rekke anerkjende arkitekter frå ulike land, ein studentrepresentant frå AHO,

MIN STUDIETID

tekst: Christoffer Gundersen
foto: Helene Kristiansen

HVEM: Cecilie Mosli

STUDELTE: Statens teaterhøgskole

NÅR: 1993–1996

AKTUELL MED: Regissør for tv-serien *Mammon* på NRK

Tårevåt krasjlanding

– Alt skulle ha en ironisk undertone, og jeg forstod ingenting. Plutselig var jeg ikke lenger den med morsomme og kjappe replikker, slik som oppe i nord.

Cecilie Mosli husker godt hvordan det var å komme til ironi-generasjonens høyborg i Oslo, hvor Bård og Harald akkurat hadde kommet med Lille Lørdag, og Lompelandslaget gjorde suksess.

Regissøren av Mammon kan endelig ta en pust i bakken, nå som første sesong er over. Serien har hatt stabilt høye seertall – rundt millionen hver uke – men har møtt kritikk for lav lyd og kunstig dialog, blant annet.

– Det er vel slik det blir når man lager TV-serie av lisens-pengene til folk, at forventningene blir desto større, sier hun.

Folk husker henne nok best foran kamera, i filmen *Naboer* fra 2005, før hun nå altså sitter bak. Men det var på scenen det hele startet: Hun kom inn på Statens teaterhøgskole i 1993 – på første forsøk. For enkelte hun kjenner tok det fem og seks forsøk for å få til samme bedrift.

– Jeg er glad for at jeg kom inn med en gang, for jeg hadde nok

ikke søkt en gang til. Selvtilliten var ikke stor nok til at jeg trodde ei jente fra Malangen i Troms skulle klare det.

Hele det første året var som en krasjlanding, og hun var oppløst i tårer hver gang hun landet på Fornebu. Mosli gikk seg vill og tok t-banen i feil retning. Da klassekameratene var på søndagsmiddag, tok hun trikken rundt i byen for å slå ihjel tid.

– De skjønnte at jeg savna naturen, og tok meg med til Frogner-seteren. Da vi var framme, var det så mye folk at vi måtte stå i kø for å gå i skogen, og da begynte jeg bare å tute. Jeg hadde trodd vi skulle komme til en fjelltopp hvor en kunne få litt alenefølelse.

På Grønland fant hun seg imidlertid til rette, selv om det ikke var like «hipt» som i dag.

– Det var en salig miks av nye landsmenn, nordlendinger og narkomane, men det var noe avslappende i det multikulturelle som jeg likte godt.

Teaterhøgskolen ble etter hvert en drøm. De øvde hele tiden, selv i helgene, og hun tror denne mengdetreningen er det beste man kan gjøre for å bli en god skuespiller. Klassen hennes var

også kjent for sine utskeielser.

– Først jobbet vi ustanselig, så var vi ute og festet til tidlig morgen – gjerne på nachspiel med skuespillere vi så opp til. Jeg kan ikke forstå hvordan det gikk bra. Vi skulle fått i oss litt mer grønnsaker og søvn, ler hun.

I klesveien var hun en frik som stod imot sossene. Klassekamerat Mads Ousdal kalte bare gjengen hennes for «lappeteppejentene». Deltidsjobb hadde de ikke lov til å ha, og klærne kom fra loppemarked. Tidlig 90-tall var trange økonomiske tider for Mosli.

På den tiden var det heller ikke like populært å være en jente med sterke meninger, noe regissøren tror har endret seg drastisk.

– Nå er vi flere kvinnelige teaterinstruktører og regissører. Da var det nesten ingen.

Hun vinker til én av sine kvinnelige regikolleger i døra på Kaffebrenneriet.

– Samtidig er rollen for kvinnelige skuespillere veldig endret nå. I dag skal du styles for magasin-covre, i tillegg til å satse på skuespilleryrket. Du skal være en *it girl* med dyre vesker, og det syns jeg egentlig bare er trist.

c.s.gundersen@universitas.no

anmelderredaktør: **Vilde Sagstad Imeland**
vildesi@universitas.no 993 51 017

ANMELDELSER

Bok:

Bleikt ungdomsportrett

Med debutsamlinga

Kan jeg finnes i andre formater virker det som Isabell El-Melhaoui vil fange et helt, ungt liv på hvitt papir. Men som dikter-jeg-et selv beskriver i «Uten tittel (chewing gum)», er det en problematisk øvelse.

El-Melhaouis dikt består enten av korte bilder, dagboknotater, glimt fra jeg-ets liv eller hennes projiseringer. Det er i de siste diktene jeg-et finner noe interessant, og det er her leseren finner noe nytt. «Jeg er»-formen treffer best i «Habibi», hvor diktets jeg lever seg inn i et bilde av to kvinner med bombelister: «jeg spør bestemor om det å spre kroppen sin / for rettferdighet og trygghet / er trygghet når trygghet ikke finnes».

I de mest haltende diktene blir også rytmen et problem. Flere av dem er delvis prosadikt, men det føles som om de bare er delt tilfeldig mellom linjene for å være mer

Kan jeg finnes i andre formater

Av: **Isabell El-Melhaoui**

Forlag: **Flamme**

«diktete». Rytmen jobber mot lesingen, ikke med. Dette kan nok være et poeng i seg selv, siden det gjør at diktene sitter litt fast på vei inn. Men det blir av og til for stakkato.

Samlinga sliter litt i sine forsøk på å fange en urban ungdomstid, men jeg-et vokser heldigvis utover sidene. For mange av diktene er kikkeshull inn i oppvekst og ungdomstid, men i hullene er det lite nytt. Bare en bekreftelse på det vi har hørt, sett og lest før. Men som ethvert ungt liv har også *Kan jeg finnes i andre formater* lysglimt som gjør det hele interessant. Og det er for disse øyeblikkene samlinga bør leses. Det er jo lov å hoppe over de svakeste diktene.

Petter Fløttum

petter.flottum@universitas.no

Standup:

Langt mellom kulene: Komikerne treffer ikke helt blink, og det blir stort sett sympatilatter og hyggeklapping.

Klein komikk

Den smale, bratte trappa som leder opp til Sawol kunne vært starten på et spennende eventyr. Scenen er intim og hyggelig, og blandingen av mennesketyper i lokalet forteller at stand-up er en sjanger for et bredt publikum.

Ironisk nok er det spøkene om OL som faktisk slår an denne kvelden. Vi liker vitser om Therese og gjengen, at nordmenn er født med ski på beina, og at man må være sterk som en OL-utøver for å åpne en pakke med Norvegia. Så enkle er vi. Homospøker er for så vidt innafor, særlig når de er morsomme og kommer fra en som avslører at han selv er homo.

Showet åpnes av en høy, hengslete fyr som bidrar med ukulelespilling, et par joviale spøker og høy sjarmfaktor. Men herfra daler det, gjennom en rekke mindre vellykkede forsøk på humor. Sympati-humring og hyggeklapping utøves hyppig. Konferansier Jim Swann er ikke særlig morsom, men allikevel lang bedre enn de andre, som heller sender stemninga ned mot kjelleren enn opp i taket.

Det krever mot å stille seg opp på en scene helt alene, uten andre å støtte seg på. All ære til komikerne som tør, og som gjør tapre forsøk denne kvelden. Samtlige scorer et par små sjarmpoeng hver,

From Russia with Laugh

Av: **Laugh**

Scene: **Sawol**

Med: **Henrik Fladseth, Cecile Moroni, Herman Pluto m.fl.**

men det er generelt mangel på vitser som virkelig får publikum til å le. Humoren er tørrere enn brødskiva nederst i sekken fra forrige uke, og komikerne svettere enn osten oppå. Drøye spøker kan være morsomt, men det blir rett og slett for langt mellom latterkulene.

Maria Terese Kittilsen

maritkit@universitas.no

Lytt til Oslos studentradio på FM 99.3 eller radionova.no

Radio Nova

Mandag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
10.00: Das Kapital
10.30: DUO
11.00: A-lista
12.00: Lillesalen Konsertserie (til 13.00)
19.00: Bra Trommis
20.30: Sort Kanal
21.30: Dub Dubhead
22.00: Overkill
23.00: O & Jo Show
24.00: Fri Form Radio

Tirsdag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Skumma Kultur
10.00: Vitenselskapet
10.30: Grenseløst
11.00: Teknova
11.30: Sirkus
12.00: Snakker ikke norsk

Onsdag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Skumma Kultur

Torsdag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
10.00: Tekstbehandlingsprogrammet
11.00: Historietimen
11.30: Emneknaggen
12.00: Onsdagsdebatten (til 13.00)
19.00: Kvegpels
20.30: Country Barn
21.00: Spillmatic
22.00: Funkiga Timmen
23.00: Neu
24.00: Fri Form Radio

08.00: Frokost
09.00: Skumma Kultur
10.00: Nova Noir
12.00: Det Fiktive Selskab (til 13.00)

Fredag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
10.00: Opplysningen 99.3
11.00: Nyhetsfredag
12.00: Radiotjenesten
12.30: Skallebank (til 13.00)
19.00: Nova Nedstrippa

Søndag

07.00: Jazzonen
08.00: Gorilla
09.00: Trigger
10.00: DOKUNOVA
10.30: Radio Folkefest (til 11.00)
14.00: Du skulle ha vært der
15.00: Sorgenfri
16.00: Snakker ikke norsk

Film:

Svart humor: Man må nesten minne seg selv om at *Kraftidioten* tross alt er en komedie, mener vår anmelder.

Moland noir

Kraftidioten starter som et emosjonelt blylodd. Nils Dickmanns tilforlatelige eksistens faller i grus når sønnen dør av en overdose. Når han skjønner at en kokainbande står bak dødsfallet, forvandles Dickmann (Stellan Skarsgård) fra Årets Borger til en kaldblodig hevner som jakter seg oppover den kriminelle næringskjeden.

Den dystre tematikken dominerer – sammen med bloddryppende voldsscener – filmens første 20 minutter. Man må nesten minne seg selv om at *Kraftidioten* tross alt er en komedie.

Men så sendes klovnene inn – her i form av glattstriglede storbygangstere. Banden styres med jernhånd av Greven (Pål Sverre Hagen) – en fraskilt alenefar, veganer, moralist og totalt empatiløs drapsmann. Når en gjeng serbiske markedsrivaler involveres, smeller det virkelig. Likefullt fortsetter Dickmanns søken etter rettferdighet for full kraft.

Med en så sjangermessig sprikende fremstilling kunne *Kraftidioten* fort blitt utydelig, men Molands

Kraftidioten

Regi: **Hans Petter Moland**

Med: **Stellan Skarsgård, Pål Sverre Hagen, Bruno Ganz**

Produsent: **Paradox/Nordisk Film**

stramme regi klarer stort sett å balansere filmen på knivseggen mellom realistisk drama og beksvart humor. Kontrastene i filmen drar nytte av hverandre heller enn å konkurrere om oppmerksomhet. Dickmann er både usikker og utliggende, mens Greven er like frenetisk overfor sin krevende jobb som overfor e-stoffnivået i sønnens frokostblanding.

Ektefølt, menneskelig drama holder komikken i sjakk, mens humoren redder filmen fra å bli melo-dramatisk. Et testosterontungt smørgåsbord av både norske og internasjonale kvalitetsskuespillere loser oss gjennom en av vinterens mest severdige norske filmer.

Pål Sindre Brunstad

p.s.brunstad@universitas.no

Mari Mjaaland, journalist i Universitas

Ukas anbefaling

Peace, love and Destiny Hope Cyrus

Om du sparer 6 kroner hver dag fra i dag, har du råd til å se Miley Cyrus i mai, som plaster på eksamenssåret. Det er bare å kjøre ei rivningskule inn i ens eget åndssnobberi: Bli med på konsert! Jenta som ble døpt Destiny Hope Cyrus, var en gang et barne-stjernefenomen på linje med Michael Jackson (uten sammenligning for

øvrig). Nå er hun voksen, og det er bare å benke seg, for dette blir sosial-pornografi. Vi kan i det minste forvente at hun, i hudfarget latex og med prinsesse Leia-frisyre, twerker med en joint i neven og tunga hengende ut av kjeften mens hun veser med sin hese stemme at hun er feminist. Vi kan stå sammen på første rad.

Benedicte Tobiassen, journalist i Universitas

Ukas advarsel

Raw Food på Uglebo

Du sitter på Sophus Bugge. Du har lest i flere timer og trenger en pause. Du går ut fra biblioteket og kjenner lukta av nystekte vafler. Hypnotisert av den himmelske duften går du nedover trappene og inn gjennom betongdøra til kafé Uglemor. Kjøper en vaffel til ti kroner og spiser den i et jafs. Lykkelig returnerer du til plassen

din på lesesalen. Så går det ti minutter, og magen føles som om den skal sprenges. Hvorfor? Fordi dere, kjære Uglebo, ikke steker vafflene deres godt nok! Skorpa skal være gyllen og sprø. Lykkerusen etter å ha kasta innpå en vaffel skal vare lenger enn ti minutter. Den store vaffeldagen nærmer seg med stormskritt (25. mars). Stek mens jernet er varmt og få orden på sakene!

Plate:

Tannløst og tynnrøstet

Se for deg kjøreturen til hytta med familien, en av de dagene rett etter sommerferien hadde starta. Du var tretten, og gretten fordi du var tvunget med. Det hjalp ikke at norske radiokanaler spilte platt pop, slik som William Huts største hit: «Take It Easy».

Når Hut nå har ikledd seg folk-popinnpakning, er det fortsatt med minst mulig motstand i lydbildet. Det er ingen grunn til å tro at han er kjip med vilje, tvert imot er det forståelig når

Norges listebesatte radiokanaler skal erobres. De fem første låtene er alle i dette segmentet, med en vegg av naivitet og godhet. «I Will Lay Me Down» er et av flere eksempler, med en stemme som ligger tett opp mot James Blunts velkjente hvining. En blir sittende og gyng hodet fra side til side, i et forsøk på å være med, men Hut spiller på et følelsesregister som ikke er godt å føle på. Det blir for tannløst.

Midtveis i plata legger han stemmen lavere, som på «The

Fall», og lytteopplevelsen blir straks mer behagelig. Hut blir som en pastor fra de amerikanske sørstatene, der han liksom preker teksten for oss. En snikende The Raconteurs-følelse melder seg, og vi er på vei mot Route 66 med americana-vibber. Det er det nærmeste vi kommer noe godt, her.

Hør på et band som svenske First Aid Kit: Der har du stem-

April Sky

Av: William Hut

Plateselskap: Fashion Park Music

mer som passer for sjangeren – dype og klagende, aller helst flerstemt. De er et bevis på at folkpop kan forene familier på vei til hytta. Om radiokanalene omfavner April Sky, vil det være et steg tilbake for familieidyllen.

Christoffer Gundersen
c.s.gundersen@universitas.no

Konsert:

Raring: 64-åringen Genesis Breyer P-Orridge er einaste originalmedlem av Psychic TV, og sto i sentrum for det rare som skjedde på Blå.

Smått legendariske Psychic TV inviterte til ein litt kjip fest på Blå.

Det er ein viss terskel som må brytast ned for å komma på godfot med Psychic TV. Det skal ikkje vera enkelt, og frontmann Genesis Breyer P-Orridge er klar over det sjølv. Eit stykkje uti konserten seier han: «For the few of you who are familiar with Psychic TV, you'll notice these are all new songs. So fuck you». Linjene leverast med eit smil om munnen frå den aldrande og sjarmerande karen med indianerfletter og ei blinkande hodelykt.

Bandet har sidan starten på midten av åttitalet jobba seg gjennom mange ulike sjangrar – alltid med eksperimenteringa i sentrum. Røtene er godt planta i avant garde-punken som herja gjennom store delar

av nittitalet, med blant andre Sonic Youth. Tung delay på gitaren, drivande bass og monoton vokal er grep som går igjen, men ein skal ikkje avskrive Psychic TV som berre støyrock. Kvelden svingar òg tungt innom både psykedelia og enkle viser, forutan den reine galskapen.

Dei mest dedikerte tilhengarane av Psychic TV fekk ein eksklusiv sjanse til å sjå filmen Dreams Less Sweet, laga av fleire kunstnarar og basert på musikken til bandet som oppvarming til konserten. I denne kunne ein blant anna sjå ei nonne som bandasjerer fjeset sitt før ho blir til ein varulv, mellom ei samling av ulike former, fargar og blinkande lys.

Psychic TV på Blå

Scene: Blå Oslo

Med: Psychic TV

Tid: 21. februar

Å sjå Psychic TV på ei scene er noko heilt spesielt. Men det betyr ikkje at det er så forferdeleg bra. Den eksentriske stilen til Genesis saman med dei kunstneriske grepa hadde nok mykje større effekt då han var yngre og meir energisk. På Blå denne fredagen vart festen han inviterte til, for det meste litt kjip, men løfta av eit bunnsolid band som trykka til der det måtte trykkast.

Anders Veberg
anmeldelser@universitas.no

Kulturkalender

Onsdag 26. februar

Kvinner i film: Onsdagsdebatt om kvinners representasjon i filmbransjen. Alison Bechdel's test for å måle kjønnsbalanse i film innebærer at filmen må inneholde en scene hvor (1) to kvinnelige, navngitte karakterer (2) snakker sammen om (3) noe annet enn menn. Testen sier ikke noe om kvalitet, men noe om hvordan kvinner på lerretet ofte bare eksisterer i relasjon til menn. Hvordan står det til i Norge? Hvor blir det av kvinner i populærfilm? Chateu neuf, 19.00

Torsdag 27. februar

Gratis filmvisning: Sosiologisk filmklubb inviterer til visning av den norske filmen Som du ser meg (2012) med innledende samtale mellom regissør/manusforfatter Dag Johan Haugerud og professor i sosiologi Fredrik Engelstad. Eilert Sundts hus (aud 2), 17.00

Teknisk sent: Kveldsåpent på Teknisk museum er og blir en slager. I år fyller de i tillegg 100 år. Bar, konserter, installasjoner, digital poesi, animasjonsverksted og mye annet. 18 års aldersgrense. Teknisk museum, 19.00

Lørdag 01. mars

Akademisk vorspiel: Tema for denne gang er samfunn ledet av kvinner. Finn ut av hvilke samfunn kvinner har hatt makt i, og hvordan det ga seg utslag i blant annet samfunnsorganisering og utdanning. Chateu Neuf, 19.00

Søndag 02. mars

Performance: Gjør noe nytt på en søndag. På egen blogg publiserer performance-kunstner Marthe Ramm Fortun tekster hvor publikum inviteres til å kommentere. Med utgangspunkt i publikumsdialogen fremfører Fortun tekstene under tittelen I samme rom. Denne performansen er en del av utstillingen Vi lever på en stjerne. Hennie Onstad, 14.00

Mandag 03. mars

Gratis frokost: Denne dagen går start-skuddet for UiOs grunnlovsuke. Hver dag hele uken vil det være frokostarrangement med forskjellige tema (sjekk ut på UiOs arrangementssider) mellom kl 8–10 på Georg Sverdrups hus. Der serverer de gratis frokost mellom 8.00 og 8.30. Her er det gode muligheter for å spare noen slanter og bli litt smartere. Georg Sverdrups hus, 8.00–10.00

Tirsdag 04. mars

Samtaler om historieskriving: Konseptet I en sofa på arkivet – samtaler om historieskriving tar denne gangen opp «Hvor annerledes var middelalderen?» – med middelalderhistorikerne Knut Helle og Hans Jacob Orning, i samtale med John McNicol. Riksarkivet, 18.00

Gi oss beskjed om arrangementer på epost: universitas@universitas.no

Ad notam

Universitas oppsummerer uka

Dusteforbundet forsvarer UiO

Viserektor ved UiO, Ragnhild Hennum, har ikke hørt fra noen studenter som ikke tør å klage til henne om krittikkverdige forhold. Hun får støtte av president i Norsk Dusteforbund, Darwin P. Erlandsen.

– Det er en kjent sak at studenter synes det er skummelt å studere. Det beror selvsagt på mengden av stoff de forventer å

Vicepresidenten: – Hadde noen studenter vært redde for å klage til oss, hadde de selvsagt sagt fra til oss om det, sier viserektor Ragnhild Hennum, nyutnevnt Vicepresident i Dusteforbundet.

bli undervist i. Dette har altså ikke noe med Universitetet å gjøre, men ligger helt og holdent hos studentene selv. Å forvente at en Vicerektor skal kjenne til slik frykt er da også for meget å forvente. Det er jo ikke henne de er redde for, sier han til Ad Notams seksjon for gamle referanser.

Eksamensangst

Studentene på Markedshøyskolen raser over at de må betale penger for å ta opp igjen eksamener de gjorde det dårlig på.

– Hva så om vi vil gjøre det utenfor fastsatt eksamens-tid? Vi undervises i forelesningssaler, som andre studenter andre steder, selv om vi studerer på Markedshøyskolen. Da bør vi i det minste kunne forvente å ta eksamen når og hvor vi vil til den prisen vi vil, så mange ganger vi vil. Vi studerer ikke privat for in-genting, tordner utvekslings-

student Will Conte.

Toverud Jensen får sunnmørsk lønnsstøtte

Etter at Ad Notam i forrige uke skrev at HiOA-rektor Anne Toverud Jensen gikk opp i lønn på grunn av det universelle prinsippet om at rektorer bør tjene mer

enn direktører, har vi blitt kon-taktet av en a n o n y m ordfører på Sunnmøre. Han sier seg saktens enig

i at enhver organisasjon bør lønne sitt overhode høyere enn den administrative le-deren ,og trekker linjer til ordførerrollen.

– Hadde ikke Toverud Jensen fått lønnsøkningen, hadde jeg vært villig til å gå rettens vei for å sikre hennes rettigheter, sier den anony-me Høyre-ordføreren.

Inside får ny hoved-sponsor

Studentavisen *Inside* mel-der at Sector Alarm nå går inn som hovedsponsor til BIs fadderuke, Fadderullan.

Har studert penger: – Sector Alarm betaler masse penger for å få sitt navn i vår logo. Det er god business av oss. Vi er flinke på økonomi, sier markedsansvarlig i Fadderullan, Christian Altmann Schjeldrup.

– Vi er virke-lig gode på mar-kedsføring. Vi er et voksende selskap som bare gjør gode ting og har flinke folk. Vi håper derfor denne annonse-ringen i *Inside* gjør at flere BI-studenter vil jobbe for oss, sier omdømmedirektør i selska-pet, Sjarla Tan til *Inside*.

Vi spør

av Petter Fløttum

Pantomet: En journalist har sett seg lei på at han aldri skjønner Panto, og tar nå et oppgjør med den absurde humoren. Og hva er egentlig så galt med Fantomet? Altså, han knuser bengalske pirater. For en helt!

Pantoras eske

Når *Vi spør* går tomme for ideer, anklager vi andre for å gjøre det samme. Fordi vi er ordentlige journalister.

Hei, jeg ringer fra Universitas. Har jeg kommet til Thomas Sørle Hansen, som tegner Panto?

Ja, det stemmer.

Du, den vi hadde i forrige uke, der han Panto gikk inn i et camera obscura og ble våt fordi en båt kjørte forbi. Jeg tok den ikke. Hva var poenget der?

Altså, et camera obscura representerer det utvendige inne også, så da var den båten så tett på at han ble våt inne. Det er ekstra nivå.

Aha... Mange serietegnere resirkulerer gamle poenger når de går tomme. Har du noensinne Tomra for ide-er? Resirkulerer du Panto-poenger?

Det kan jo hende at jeg blir fristet til å lage variasjoner over et tema, men jeg håper jeg ikke gjør det for mye.

Men er Panto selvbiografisk, slik som Rocky? Har du noensinne vært fanget i en usynlig kasse?

Selvbiografisk, nja, på en måte. Den representerer noen ganger ting som jeg helt konkret gjør. Jeg har blant annet vært med på sette opp et camera obscura.

Hva med å lage noe litt mer klassisk? Som for eksempel Pantomet?

Joda, men jeg tror ikke det funker som stripe. Og Fantomet blir vel bare lest av 60 år gamle menn

som klipper ut stripene og limer de inn i ei bok.

Nå har jeg det! Panto of the Opera! Hæ? Den kan du få gratis av meg.

Hehe, et nytt konsept med Panto i forskjellige andre ting altså? Nja...

Men du, den serien din går over hodet på meg og får meg til å føle meg dum. Sånt kan du ikke gjøre mot en journalist. Vil du vurdere din stil-ling som serietegner i Universitas?

Nei, jeg tenker at det er bedre at den er uforståelig enn kjedelig. Folk får bare godta at jeg er uforståelig noen ganger.

petter.flottum@universitas.no

Panto

av Thomas Sørle Hansen

Rebus

av Marthe Olstad

–S+E

–T)÷2

–TR

+E

+

–

–1000

HINT: Kanskje finner du noen ugler?

FORRIGE UKES LØSNING: «Ja til mer sport i Universitas» Det skjønte Gudmund, Mathilde, Pernille, Silje og Max Johannes rimelig kjapt.

UniversitasQuiz

av Anders R. Erikstad, Vegard R. Erikstad og Simen Braaten
Juniorborgesmestre i quiz

1. Hvilken kjent romanfigur er kjent som «ridderen av den bedrøvelige skikkelse»?
2. Hvilke fire amerikanske presidenters ansikter kan du se på Mount Rushmore?
3. Landet som vant medaljestatistikken under Sotsji-OL, grenser til mange land, men til hvilket land har det lengst landegrense?
4. Hva heter regissøren bak den Oscar-nominerte filmen «12 Years a Slave»? Han deler navn med en avdød Hollywood-legende som ble kalt «The King of Cool» og spilte i filmer som «Den store flukten» og «Bullitt»?
5. Hva heter rektorene på UiO, BI og HIOA?
6. En ny sesong Paradise Hotel starter denne uken. Hvem vant den første norske sesongen?
7. Det er bare fem land i verden som ikke har egen flyplass. Alle landene ligger i samme verdensdel – hvilken?
8. Hvilket tall kommer etter «Beverly Hills» i tittelen på tv-serien?
9. Hvem var den første kvinnelige idrettsutøveren som mottok Egebergs Ærespris? Hun hadde 85 NM-titler i tennis, 10 i alpint og fire i håndball og skøyter. Etternavnet er det samme som det til en norsk musiker som døde av overdose i 2000.
10. Hvilket år? Woodstock-festivalen arrangeres, og Muammar al-Gaddafi kommer til makten i Libya. To nordmenn mottar Nobelpriser i henholdsvis kjemi og økonomi. Michael Schumacher og Jay-Z blir født, og Sonja Henie dør.

1. Don Quijote
2. G. Washington, T. Jefferson, A. Lincoln,
3. Kasakhstan
4. Steve McQueen
5. Ole Petter Ottersen, Tom Colbjørnsen,
6. Petter Pilgaard og Benedicte Valen
7. Europa (Vatikanstaten, Monaco,
8. 90210
9. Laila Schou Nilsen
10. 1969
- Kari Toverud Jensen